

Servici d'Investigació i Estudis Sociolingüístics

DOSSIERS TEMÀTICS

El valencià a les Universitats valencianes

*Informació seleccionada
de la base de dades SIESDATA
Des del 15-04-2007 fins al 30-06-2011*

Juliol 2011

Índex

Pàgina

15.04.2007

VALÈNCIA HUI - Joan Carles Micó, president del Col·lectiu Lluís Fullana de Professors d'Universitat i Doctors valencianistes: "En la Universitat un professor no pot expressar-se lliurement"
J. MASIÀ

1

04.06.2007

EL MUNDO CASTELLÓN - La Conselleria d'Empresa, Universitat i Ciència distribueix la Guia d'Estudis Universitaris en castellà i valencià

2

12.07.2007

VALÈNCIA HUI - 'Estudiants per la Llibertat' lamenta que es facen postgraus en català a la Universitat de València

3

17.07.2007

VILAWEB - EL PUNT DIGITAL - El català retrocedeix a la universitat
MARCEL BARRERA.

4

09.04.2008

EL PERIÓDICO MEDITERRÁNEO - Un 30% dels universitaris vol classes en valencià
M.C.T.

5

Pàgina

29.09.2008

- EL MUNDO ALICANTE - L'Acadèmia Valenciana de la Llengua estudiarà l'ús del valencià a les universitats 6
- LAS PROVINCIAS - Un estudi analitzarà l'ús del valencià a la universitat EP 7
- PANORAMA-ACTUAL.ES - L'AVL realitzarà un estudi sobre l'ús del valencià a les universitats 8

18.11.2008

- EL PAÍS COMUNIDAD VALENCIANA - Les universitats oferten menys valencià del que es demanda 9
IGNACIO ZAFRA / NEUS CABALLER
- EL PERIÓDICO MEDITERRÁNEO - El valencià cala més a la província de Castelló 10
A.T.
- LEVANTE - La llei del valencià, sota mínims 11
Maite Ducajú

23.11.2008

- EL MUNDO VALENCIA - Les universitats, a la cua en la implantació del valencià després de 25 anys de la Llei d'Ús 12
N. DE LA TORRE; ASCENSIÓ FIGUERES

12.02.2009

- NOU DISE [UNIVERSITAT DE VALÈNCIA] - 'Valencià' ha de ser un nom acadèmicament vàlid i exportable 15
Emili Casanova.

26.02.2009

- NOU DISE [UNIVERSITAT DE VALÈNCIA] - La jerarquia dels noms "valencià" i "català" en la Universitat de València 16
Abelard Saragossà; Cesáreo Calvo; Gil-Manuel Hernández; Oto Luque; Emili Obiol; Emilia

04.03.2009

- LEVANTE - El Congrés de Romanística no tindrà secció de valencià pel desacord sobre el nom de l'idioma 17
Alfons Garcia

15.07.2009

- LEVANTE - El valencià, les universitats i la UPV 18
FRANCISCO ROMERO
-

	Pàgina
<u>15.10.2009</u>	
NOU DISE - Una nova eina per impulsar les classes en valencià	19
<u>26.01.2010</u>	
LEVANTE - La Universitat valenciana que necessitem Ferran Suay	20
<u>02.03.2010</u>	
LAS PROVINCIAS - El PSPV demana que Filologia Catalana puntue per a ser funcionari en la Generalitat HÉCTOR ESTEBAN	21
<u>20.06.2010</u>	
UNIVERSITAT DE VALENCIA - Esteban Morcillo, rector de la Universitat de València, aposta per "construir un futur en valencià" en la presentació d'un estudi sobre usos lingüístics en les universitats	22
<u>23.06.2010</u>	
LEVANTE - L'1,8% dels universitaris estudia sols en valencià i el 54%, tot en castellà Paco Cerdà	24
<u>25.06.2010</u>	
EL PAÍS COMUNIDAD VALENCIANA - Un pla d'igualtat lingüística IGNACIO ZAFRA	25
<u>29.06.2010</u>	
EL TEMPS - El català s'esllangueix a les aules valencianes	27
<u>05.11.2010</u>	
UNIVERSITAT DE VALENCIA - Esteban Morcillo aposta per "construir un futur valencià" en la presentació d'un estudi sobre usos lingüístics a les universitats	28
<u>12.12.2010</u>	
LAS PROVINCIAS - El Síndic demana que la Universitat respecte els drets lingüístics	30
LEVANTE - El Síndic insta la Universitat perquè respecte l'ús del castellà	31

Pàgina

11.02.2011

LEVANTE - Recuperar el valencià a la universitat 32

17.02.2011

LEVANTE - L'Acadèmia censura a les universitats i al Consell per no garantir les classes en valencià 33
Sergi Pitarch / Maite Ducajú

18.02.2011

EL PAÍS COMUNIDAD VALENCIANA - La Universitat de València rebutja un pla d'igualtat lingüística 34

LEVANTE - La Universitat rebutja augmentar la docència en valencià fins al 50% 35
Maite Ducajú

03.03.2011

NOU DISE - L'increment de la docència en valencià centra el debat del Claustre 36

01.04.2011

UNIVERSITAT JAUME I - Les llengües de la docència a la Universitat Jaume I 39

11.04.2011

ALLIOLI (STEPV) - Dossier: El present i el futur del valencià en el sistema educatiu 40

12.04.2011

VILAWEB - EL PUNT DIGITAL - Estudi sobre els usos lingüístics a les universitats valencianes 48

14.04.2011

LEVANTE CASTELLÓN - La UJI marca la diferència amb el valencià 49
Nacho Martín

08.06.2011

INFOMIGJORN - L'AVL recorda el document sobre el valencià en el sistema educatiu aprovat enguany 50

30.06.2011

EL MUNDO ALICANTE - La Universitat d'Alacant aprova un pla per a ofertar
tots els graus en valencià
Joaquín Núñez

51

"En l'Universitat un professor no pot expressar-se lliurement"

Joan Carles Micó és president del Colectiu Lluís Fullana de Professors d'Universitat i Doctors valencianistes

J. MASIA

Vosté és el president del Colectiu Fullana. ¿Per què rep eixe nom l'associació?

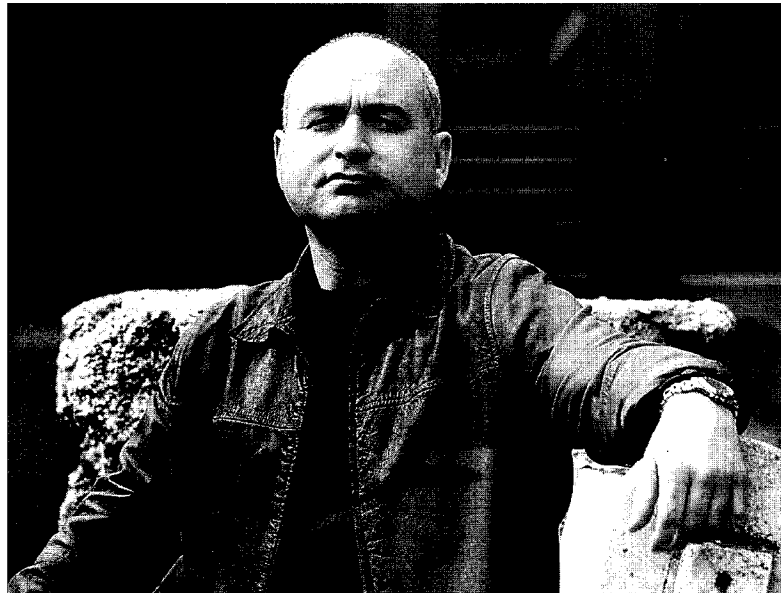
El Pare Lluís Fullana és el primer filòlec que va ostentar el càrrec de Catedràtic de Llengua Valenciana en l'Universitat de València. És, per una banda, un homenage a este gran filòlec valencià i, per una altra banda, una reivindicació de que l'Universitat Valenciana ha de ser precisament Valenciana, tal com ya fon quan el Pare Fullana prengué possessió d'esta Càtedra.

¿Qui són els seus membres?

Professors de les universitats valencianes, concretament de l'Universitat de València, l'Universitat Politècnica de València, l'Universitat Catòlica Cardenal Herrera i l'Universitat Catòlica Sant Vicent Màrtir. Estem intentant també incorporar professors de l'Universitat d'Alacant, l'Universitat Miguel Hernández d'Elig i l'Universitat Jaume I de Castelló. També totes aquelles persones que tenint el títol de Doctor (és dir, una reconeguda, a nivell acadèmic, capacitat investigadora), se senten valencianistes i han volgut formar part de l'associació.

¿Quins són els objectius de l'associació?

Fomentar totes les escales de valor valencianistes en el sí de les universitats valencianes. En concret, la defensa de la llengua valenciana autèntica com a vehícul d'ensenyança i la defensa del seu us en qualsevol context acadèmic universitari, en conte del català que és lo que realment s'està usant. Ademés, la defensa de l'història i cultura autònomes del Regne de València. La denúncia pública del pancatalanisme que intenta censurar i relegar tot lo valencià en les universitats és un altre objectiu. Nos agradaria també presentar, a mig termini, candidatures a rector que defengueren les escales de valor pròpiament valencianes. En això no crega que els catedràtics que, al mateix temps són acadèmics de la RACV s'han implicat a

El Colectiu Fullana denuncia la falta de llibertat que existix en l'Universitat.

montó, llevat d'un cas molt concret. No obstant, l'objectiu que més s'hauria de destacar és el fet de que hi hagen investigadors de les universitats valencianes que, sent professionals experts en l'utilització del mètode científic orientat a la resolució de problemes complexos i a l'interpretació de les lleis naturals i socials, defenen la singularitat de la llengua valenciana des del mateix coneixement científic.

¿Quines són les activitats que realisen?

Conferències per a difondre la cultura valenciana en les universitats valencianes, més be intentant firmar convenis en atres entitats culturals com l'Institut d'Estudis Valencians, l'Associació d'Escriptors en Llengua Valenciana i, més avant, en Lo Rat Penat i la RACV, i el reconeixement d'eixos cursos com a crèdits de lliure elecció. Hem intentat publicar treballs científics en llengua valenciana, tals com vocabularis valencià-castellà-anglès (ya que venen fets i repartits directament des de les universitats catalanes, en l'acceptació i recolzament dels diferents rec-

"Esperem en un futur, en l'ajuda d'este diari, poder denunciar per lo manco els atentants que estan fent-se"

tors) específics de diverses especialitats acadèmiques. Hem intentat traduir el llibre de la sociolingüista Antje Voss 'El valencià, entre l'autonomia i l'assimilació', de l'alemà al valencià i al castellà. Hem intentat traduir el llibre de Lleopolt Peñarroja 'El mozàrabe de València' a l'anglès. Pero no tenim finançació, a pesar de que el president de la Diputació prometé que ho faria, i això que li aplegàrem a portar un projecte estudiat i presupostat fins a l'últim euro. El projecte aplegava a incloure un diccionari valencià-anglès, anglès-valencià. Hem d'agrair que, per lo manco, sí que haja publicat els llibres de la nostra companyona i membre del Colectiu Teresa Puerto.

¿Què han conseguit dins de la UPV?

Pràcticament res, en part per la

falta d'implicació dels acadèmics de la RACV que són catedràtics de la UPV, llevat d'una important excepció. Esperem en un futur, en l'ajuda d'este diari, poder denunciar per lo manco els atentants que estan fent-se actualment en esta universitat contra les llibertats d'expressió i de càtedra. En l'Universitat de València tampoc s'ha pogut fer res per ara. Allí els professors tenen por a lo que nosatres ya hem batejat com "eixir de l'armari" (és dir, manifestar-se públicament com a valencianiste), a excepció dels professors de la Facultat de Medicina, d'a on és el nostre vicepresident Joan Vicent Ramírez, i destacats meges presenten batalla de la millor manera que poden.

¿Quina és la reacció del professorat a les vostres demandes?

Entre els professors (un 5%) conscienciats de que l'Universitat de València està malalta de pancatalanisme. Encara que haurien d'implicar-se més en 'fer' i no en dir 'heu de fer...'. Entre el restant 95% segueixen la pauta del poble valencià en política: l'anodisme. Això ho haurien de saber els valencians, la malaltia pancatalana

de l'Universitat de València és només una conseqüència d'una malaltia més greu que patix: la de la mediocritat, salvant algunes excepcions.

¿Què ocorre quan u és valencianiste dins d'una universitat catalanista?

Depén de en quina universitat estiga. En les privades els nostres membres són valencianistes a nivell particular i poc més poden fer. En les públiques, si és la UPV, té prou llibertat d'acció mentres no vullga publicar un llibre en llengua valenciana, davant de lo qual se li censurarà. En la UV, lo mateix, pero partint de que el professor no va a expressar-se lliurement per por a ser apartat o considerat un incult, etc., a excepció de la Facultat de Medicina. Ara, si vol que li siga sincer, no entenc lo de la por quan u ya és titular o catedràtic, pero cada u és lliure de sentir lo que li done la gana.

¿Cóm es el món cultural en la UPV?

Pancatalaniste, i al mateix nivell que ho és en la UV. Poden entrar en la pàgina web del Colectiu. Ahí estan les proves. Un exemple: se promocionen pel·lícules de "cinema en valencià" i són les pel·lícules traduïdes en Catalunya en català pur (perdó, dialecte barceloní). Un altre exemple: els vocabularis específics de les diverses disciplines, català-castellà-anglès, que s'importen directament de les universitats catalanes, via l'infumable 'Institut Joan Lluís Vives'. El problema: en les dos candidatures a rector els pancatalanistes, que en la UPV potser només representen un 1%, anaven en les dos candidatures. En la candidatura guanyadora de l'actual rector Joan Julià, la política cultural i lingüística la marca el seu vice-rector de cultura, que ademés va ser el director de la seua campanya a rector, i que és marcadament pancatalaniste. I el mateix rector no deixa de ser representatiu del modern ideari pancatalaniste del PP que pensa, i nos ho ha dit en conversacions privades, que "l'AVL ha segut un triomfo de l'esforç de consens entre els valencians".

Distribuyen la Guía de Estudios Universitarios

VALENCIA.- La Conselleria de Empresa, Universidad y Ciencia, a través de la Dirección General de Universidad y Formación Superior, ha editado y distribuido la Guía de Estudios del curso 2007-2008 del sistema universitario valenciano.

Esta guía está dirigida a los alumnos que van a acceder a la universidad. En la Comunitat Valenciana se ofertan más de 100 títulos universitarios oficiales que encuadra las áreas de humanidades, ciencias sociales y jurídicas, ciencias experimentales y de la salud y enseñanzas técnicas.

La Conselleria de Empresa, Universidad y Ciencia ha editado 56.000 ejemplares (28.000 en castellano y 28.000 en valenciano) que se han

distribuido en centros de secundaria de la Comunitat Valenciana con el fin de «orientar sobre las dudas que pueden aparecer relacionados con la elección de cursar estudios universitarios».

En la guía se enumeran las titulaciones que ofertan las universidades de la Comunidad Valenciana, especificando el tipo de estudios, el área, una breve descripción con los objetivos y fundamentos de los estudios. La guía también incluye las universidades donde se imparte el título y las plazas y nota de corte (estas dos últimas hacen referencia al curso 2006-2007). En la Guía de Estudios del Sistema Universitario Valenciano se incluye toda la información referida a las pruebas de acceso.

El 90% de los estudiantes de la UJI utiliza el Aula Virtual
Más de 11.000 personas ya utilizan desde el curso 2006-2007 el Aula Virtual de la UJI para acceder a los cursos de la Universidad.

Cerca de 15.000 alumnos se enfrentan el 12 de junio a la Selectividad
Los alumnos de la UJI se enfrentan el próximo día 12 de junio a la Selectividad. La UJI ha organizado una gran campaña de información para los alumnos que se enfrentan a esta prueba.

Teruel OPORTUNIDAD PARA EMPRENDEDORES
calidad, servicio y cercanía

'Estudiantes por la Libertad' lamenta que es facen postgraus en català en l'Universitat de València

Fons de l'associació estudiantil universitària 'Estudiantes por la libertad' denuncien de nou el catalanisme que aniu a l'Universitat de València.

Concretament critiquen que en la pàgina web d'Adeit Fundació Universitat i Empresa, vinculada a l'Universitat de València, hi ha parts de la web que has de visionar obligatòriament en català encara que tries l'opció de vore-la en castellà.

De fet, quan punches en 'postgrado -> castellano -> títulos oficiales', t'ix l'informació en català (a pesar d'escollir el castellà com llengua d'entrada).

Encara que la gran majoria de cursos i postgraus es fan en castellà, alguns es realisen en idioma català.

I és que quan t'informes per fer algun postgrau, te trobes en que alguns d'ells són en llengua catalana. Ni tan sols es moles-

ten en posar 'valencià' per a dissimular. Parlen obertament de català.

Per eixemple, el postgrau de 'Gènere i Polítiques d'Igualtat' informa de que s'ha estudiar en castellà però atre mòdul és en català. En atres postgraus com 'Assesorament lingüístic i Cultura literària' posa català com llengua en la que s'estudia.

També hi ha uns atres cursos a on posa que són en valencià.

De totes formes, és en el valencià oficial de la Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL), és dir, en català genuí.

L'autèntica llengua valenciana està regida per les Normes de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana (RACV), que foren oficials en els temps de la Unió de Centre Democràtic (UCD), abans de que arribara al poder Joan Lerma i imponguera les seues tesis catalanistes.

Cultura valenciana

L'Aula d'Humanitats i Ciències de la RACV ha arrancat en novetats

El primer acte ha sigut el XI Simposi d'Art i Polítiques, transcorregut els dies 10 al 12

Ll'Associació d'Estudis i Recerques de la Real Acadèmia de Cultura Valenciana (RACV) ha arrancat en novetats amb el seu primer acte, el XI Simposi d'Art i Polítiques, transcorregut els dies 10 al 12 de juliol a la Universitat de València.

El XI Simposi d'Art i Polítiques

El primer acte de la RACV ha sigut el XI Simposi d'Art i Polítiques, transcorregut els dies 10 al 12 de juliol a la Universitat de València. L'acte ha sigut organitzat per la RACV i ha comptat amb la participació de diversos experts en el camp de l'art i les polítiques culturals.

Les Universitats del món i la cultura

El segon acte de la RACV ha sigut el segon Simposi d'Art i Polítiques, transcorregut els dies 13 al 15 de juliol a la Universitat de València. L'acte ha sigut organitzat per la RACV i ha comptat amb la participació de diversos experts en el camp de l'art i les polítiques culturals.

El català retrocedeix a la universitat

Un estudi de l'IEC assenyala que el castellà ha guanyat terreny en l'ensenyament superior
MARCEL BARRERA.

Les universitats, a causa de la privatització galopant i la internacionalització dels seus estudis, sobretot dels màsters i postgraus, viuen un procés de substitució lingüística que perjudica el català i beneficia el castellà, segons un estudi que el sociòleg mallorquí Tomeu Simó ha elaborat per encàrrec de l'Institut d'Estudis Catalans (IEC). Segons el treball, en un període de deu anys el percentatge de classes en català al Principat ha baixat a totes les universitats excepte a la UB. A la Universitat de Girona (UdG), el català ha retrocedit un 13%; a la Universitat Pompeu Fabra (UPF) ho ha fet un 10% i a la Universitat de Lleida (UdL), un 6,4%.
+ Imatge d'una aula universitària. Foto: EL PUNT

L'ús del català a les llicenciatures retrocedeix a totes les universitats dels Països Català excepte a la Universitat de València i a la Universitat Jaume I, al País Valencià. A Catalunya, el retrocés és també generalitzat excepte en el cas de la Universitat de Barcelona (UB), on el percentatge de classes en català ha pujat un 5,3%, i ha passat així d'un 61,1% a un 66,4%. A la resta, el català recula o es manté, com ara el cas de la URV, on després de tot el viacrucis judicial per aprovar un reglament d'usos lingüístics que fomentés el català l'ús d'aquesta llengua baixa un 0,1%. Però el cas més cridaner pel que fa al retrocés del català és el de la UdG, que ha passat d'un 93,8% de classes en català, l'any 1996, a un 80% el curs 2005/2006 i ja no és la universitat on es fan més classes en llengua **catalana**. Ara, la universitat més normalitzada passa a ser la Universitat de Vic, amb un 84%. Al País Valencià, el percentatge de classes en català és d'un 11%; a les illes Balears és d'un 51%, i a Catalunya, d'un 63%.

NO HI HA MULTILINGÜISME

En dues de les grans universitats, la UAB i la UPC, el català també perd presència; amb un 0,6% menys que fa deu anys, els dos casos se situen a l'entorn d'un 60%. En el cas de les universitats privades, només a la URL el català té bona salut. El percentatge de classes en català és d'un 75,8%, molt per sobre de la UIC, amb un 44%, i l'Abat Oliva, amb un 32%. En les conclusions, Simó assenyala que no es pot parlar de multilingüisme a la universitat, com fan alguns centres, sinó d'un «procés de substitució lingüística que es troba en un punt molt avançat, gairebé complet». Segons l'estudi, les causes del declivi són la mobilitat d'estudiants i professors, que les universitats fomenten per assegurar-se el seu finançament, així com el «fracàs de les mesures normalitzadores i la falta d'un marc legal».

ANÁLISIS

Un 30% de los universitarios quiere clases en valenciano

M.C.T.
CASTELLÓN

Un 29,87% del alumnado de la Universitat Jaume I querría recibir clases en valenciano frente a un 21,69% del profesorado que elige darlas en esa lengua, según el informe sobre lenguas de la docencia en el curso 2007/2008.

Así, son 243 de los 1.120 docentes de la UJI los que escogen este idioma. Estos datos, según el estudio, evidencian una "ligerísima recuperación", de 0,12 puntos, pero aún quedan lejos del récord del 23,84% de docentes proclives a la lengua autóctona registrado en el 2004/2005.

Asimismo, el análisis califica de "bajas" estas cifras, porque la demanda potencial de

El estudio ve una falta de apoyo a la docencia en la lengua autóctona

clases asciende al 45,74%, es decir, la suma de quienes la escogen como lengua de docencia (29,87%) y a quienes no les resulta 'indistinta la elección (15,87%). Se advierte que hay 20 áreas de conocimiento sin clases en esta lengua cooficial. Por ello critica que "no hay un soporte institucional claro a la docencia en valenciano y una política de formación y contratación".

La encuesta resalta que solo un 0,20% de la plantilla da clase voluntariamente en otras lenguas, como inglés, alemán o francés. Un hecho a tener en cuenta ante la convergencia europea. ≡

La Acadèmia de la Llengua estudiará el uso del valenciano en las universidades

VALENCIA.— La Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) va a realitzar una encuesta sobre el uso que se hace del valenciano en las universidades públicas que se prevé que esté completada a mediados del mes de marzo del próximo año.

Con este fin, el ente normativo del valenciano ha adjudicado por un importe de 104.000 euros a la empresa Gfk Emer Ad Hoc Research SL la realización de este estudio, que será el primero que se centrará de forma específica en el análisis de la presencia de la lengua vernácula en el ámbito de la educación superior en la Comunidad Valenciana, señalaron fuentes de la entidad a *Europa Press*.

Así, el estudio hará una radiografía del nivel de conocimiento y empleo de la lengua valenciana en la comunidad educativa de las universidades públicas valencianas —con las que la Acadèmia establece diversos convenios de colaboración—, la Universitat de València, Universidad Politécnica de Valencia (UPV), Universidad Jaume I de Castellón (UJI), Universidad de Alicante y Miguel Hernández de Elx. La Acadèmia Valenciana de la Llengua continúa de este modo su serie de informes sobre la situación de la lengua propia.

Entre otros análisis anteriores destaca el *Llibre Blanc de l'Ús del Valencià* —donde ya se incluyeron algunos datos tomados del ámbito universitario— o la encuesta *La situació social del valencià*. Además de estos documentos, la AVL ha editado la Gramàtica normativa valenciana (GNV).

Un estudio analizará el uso del valenciano en la universidad

EP ■ VALENCIA

La Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) va a realizar una encuesta sobre el uso que se hace del valenciano en las universidades públicas que se prevé que esté completada a mediados del mes de marzo del próximo año 2009.

Con este fin, el ente normativo del valenciano ha adjudicado por un importe de 104.000 euros a la empresa Gfk Emer Ad Hoc Research S. L. la realización de este estudio, que será el primero que se centrará de forma específica en el análisis de la presencia de la lengua vernácula en el ámbito de la educación superior en la Comunitat Valenciana.

Así, el estudio hará una radiografía del nivel de conocimiento y empleo de la lengua valenciana en la comunidad educativa de la Universitat de València, Universidad Politécnica de Valencia, Universidad Jaume I de Castellón, Universidad de Alicante y Miguel Hernández de Elx.

La Acadèmia Valenciana de la Llengua continúa de este modo su serie de informes sobre la situación de la lengua propia. Entre otros análisis anteriores destaca el *Llibre Blanc de l'Ús del Valencià* –donde ya se incluyeron datos tomados del ámbito universitario– o la encuesta *La situació social del valencià*.

La AVL realizará un estudio sobre el uso del valenciano en las universidades

Con este fin, el ente normativo del **valenciano** ha adjudicado por un importe de 104.000 euros a la empresa Gfk Emer Ad Hoc Research SL la realización de este estudio, que será el primero que se centrará de forma específica en el análisis de la presencia de la lengua vernácula en el ámbito de la educación superior en la Comunitat Valenciana, señalaron fuentes de la entidad.

Así, el estudio hará una radiografía del nivel de conocimiento y empleo de la lengua **valenciana** en la comunidad educativa de las universidades públicas valencianas -con las que la Acadèmia establece diversos convenios de colaboración-, la Universitat de València, Universidad Politécnica de Valencia (UPV), Universidad Jaume I de Castellón (UJI), Universidad de Alicante y Miguel Hernández de Elche. La Acadèmia Valenciana de la Llengua continúa de este modo su serie de informes sobre la situación de la lengua propia. Entre otros análisis anteriores destaca el ' Llibre Blanc de l' Ús del Valencià ' -donde ya se incluyeron algunos datos tomados del ámbito universitario- o la encuesta ' La situació social del valencià ' .

Además de estos documentos sobre la realidad sociolingüística, la AVL ha editado por el momento la ' Gramàtica normativa **valenciana** (GNV) ' y el ' Diccionari ortogràfic i de pronunciació del valencià (DOPV) ' . Actualmente prepara el ' Diccionari Normatiu ' .

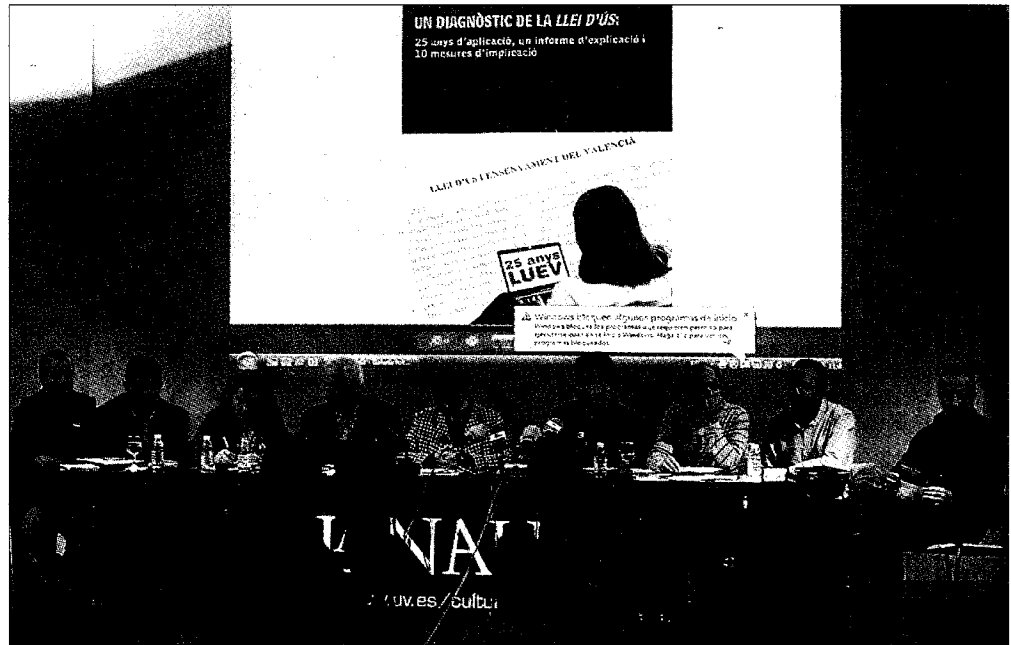
Las universidades ofertan menos valenciano del que se demanda

Un estudio completo de 25 años de Llei d'Ús denuncia la aplicación a la baja

IGNACIO ZAFRA / NEUS CABALLER
Valencia

El estatus del valenciano en la educación mantiene la tónica de los últimos años: es alto en primaria e infantil y va degradándose a medida que se asciende en los tramos educativos. Lo explicó ayer la Mesa pel Valencià, integrada por asociaciones cívicas, instituciones y sindicatos, al repasar los incumplimientos de la Llei d'Ús del Valencià 25 años después de aprobarse. El último escalón, el de la universidad, donde la demanda sigue siendo mayor que la oferta, ofrece varias lecturas. La primera es que las solicitudes de recibir clases en catalán han aumentado 4,5 puntos en tres años. Un crecimiento que sería mayor sin la anomalía de la Miguel Hernández de Elche, donde sigue sin impartirse ni un crédito en valenciano, lo que puede haber llevado a que la ya escasa demanda de 2004 (que era del 5,09%) se haya derrumbado hasta el 0,07%.

La segunda lectura es que la petición de clases en valenciano es mayor cuanto más al norte. En la Jaume I de Castellón se eleva al 29,87%, y el porcentaje de créditos impartidos en la lengua se queda en el 19,45%. En la Universitat de València, la demanda representa el 24,8%, casi en equilibrio con la oferta, que se sitúa en el 23,93%. En la Politécnica, las solicitudes han crecido 4,5 puntos, hasta el 16,9%, pero la impartición ha caído ligeramente, hasta el 6,7%. Cerca de la situación de la Universidad de Alicante, donde la de-

Presentación, ayer, del informe sobre la aplicación de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià. / JESÚS CISCAR

En Elche sigue sin darse ni un crédito en valenciano y la demanda desaparece

manda ha caído una décima (hasta el 7,4), mientras la oferta ha subido algo más de un punto porcentual, hasta el 5,76%.

La Mesa pel Valencià (de la que forman parte STEPV, CC OO y CAT, las entidades culturales Acció Cultural y Escola Valenciana y la federación de padres FAPA-Valencia) señaló que mientras el 31% de los alumnos

de Primaria estudia en valenciano, el porcentaje cae al 19% en Secundaria. En buena medida porque al no haber ninguna catalogación lingüística, las peticiones de los chavales y de sus familias caen en saco roto. El uso vuelve a descender al llegar a la universidad, hasta quedarse en un 11,17%.

Educación quiso ver la botella medio llena y afirmó que desde 1995 el número de alumnos que estudian en valenciano ha crecido un 165%, hasta los 196.849. La Mesa pel Valencià ofreció ese dato desde otro punto de vista: el porcentaje total de alumnos (que ha crecido en el plazo antes mencionado) re-

presenta un 26,2% en la escuela pública y privada-concertada (en esta última, sólo el 6% ofrece docencia en valenciano).

Se ofrecieron muchos más datos: sólo el 1,2% del personal de la Generalitat (descontado el departamento de Educación) tiene acreditado el conocimiento del valenciano; el Consell ha perdido 20 juicios en 11 años por negar la unidad de la lengua. La Mesa llevará el debate a las Cortes, partidos políticos, universidades y a la Acadèmia Valenciana de la Llengua y la Generalitat, máxima responsable de velar por la aplicación y desarrollo de la ley, como recordó Diego Gómez de Escola Valenciana.

INFORME EN LA COMUNITAT SOBRE EL USO DEL IDIOMA AUTÓCTONO EN LA EDUCACIÓN

El valenciano cala más en la provincia

● El 56% de estudiantes en lengua propia está en colegios de Castellón

A. T.
CASTELLÓN

La Mesa per l'Ensenyament en Valencià (MEV) alertó ayer de "fuertes desequilibrios territoriales del alumnado que estudia en valenciano" en la Comunitat, ya que, según las cifras elaboradas en este curso, el 56% del total de estudiantes en lengua propia está en la provincia de Castellón, por el 27% en Valencia y el 15% en Alicante. La entidad ha elabo-

rado un informe con motivo del 25º aniversario de la aprobación de la Llei d'Us i Ensenyament del Valencià (LUEV) en el que critica la mínima aplicación de la norma en la enseñanza autonómica.

El estudio del MEV, formado por Escola Valenciana, los sindicatos STEPV y CCOO, Acció Cultural, FAPA y el Departamento de Didáctica de la Lengua y la Literatura de la Universitat de València, denuncia que la Generalitat "aisla al valenciano y combate la unidad de la lengua". Además, afirma que un 1,2% del personal del ente autonómico tiene competencia lingüística.

El informe también hace referencia a las sentencias del Tribunal Constitucional que permiten a las universidades de Castellón, Valencia y Alicante utilizar indistintamente el término catalán y valenciano en sus estatutos, que significan, según afirma el escrito, "amonestaciones severas al Consell de entes judiciales".

En cuanto al conocimiento de la lengua por parte de los estudiantes, este es calificado por parte de la Mesa como "muy alto" y destaca que en la UJI "el 94,5% del alumnado lo entiende". Sin embargo, el escrito denuncia que, a pesar de que el

29,87% de los jóvenes de la universidad castellanense demandan dar clases en valenciano, un 10,39% de ellos no puede acceder a este servicio, ya que no hay oferta suficiente en el centro.

AUMENTO // En contraposición a estas afirmaciones, la Conselleria de Educación anunció que el número de alumnos que estudian en esta lengua en la Comunitat ha aumentado un 165% respecto al curso 1995-96, ya que "se ha pasado de los 74.277 estudiantes que recibían clase en valenciano entonces a los 196.849 de la actualidad. ≡

■ Un ridículo 1,2% del personal de la Generalitat tiene competencia acreditada en las dos lenguas oficiales de la Comunitat —exceptuando el profesorado— y sólo el 26,2% del alumnado recibe su educación en valenciano, afirmaron ayer los portavoces de la Mesa per l'Ensenyament en Valencià al cumplir 25 años, «toda una generación», la promulgación de la Llei d'Ús i Ensenyament en Valencià (LUEV).

ANIVERSARIO

La ley del valenciano, bajo mínimos

- ✓ Sólo el 1,2% del personal de la Generalitat tiene competencia en las dos lenguas oficiales
- ✓ El 26,2% de los estudiantes valencianos recibe su educación en la lengua autóctona

Maite Ducajú, Valencia
«El diagnóstico de la LUEV pone en evidencia la falta de política lingüística del Consell» señalaron ayer en la rueda de prensa celebrada en la Universitat de València los miembros de la Mesa per l'Ensenyament en Valencià —que ha «permanecido unos años en hibernación» apuntaron—, integrada por Escola Valenciana, STE-PV, CCOO, FAPA, el Departamento de Didáctica de la Lengua y Acció Cultural del País Valencià.

Desde la entidad destacaron *«la ausencia de nuestra lengua en ámbitos tan importantes como el económico, laboral, de ocio o las nuevas tecnologías»* y subrayaron que *«no se ha actualizado en el contexto de una sociedad del siglo XXI, con grandes retos como los inmigrantes»* ya que la LUEV, hasta ahora, ha tenido, sobre todo, una función *«despenalizadora del uso del valenciano»*. De hecho, sólo se han redactado ocho decretos en este tiempo relacionados con la educación y la toponimia.

«El único decreto promulgado por el Consell del PP no lo cumple ni el mismo gobierno» indicó Isidre Crespo, coordinador de la mesa, quien se refería al *«denominado requisito lingüístico del profesorado»*. En su opinión, hay *«una total dejadez en el uso del valenciano en el ámbito público y social»*.

130.000 alumnos

En la enseñanza, uno de los dos aspectos centrales de esta ley, en Infantil y Primaria, el 55,2% de los centros no ofrece ninguna línea en valenciano. La matriculación se mantiene congelada en unos 130.000 estudiantes. Este curso, un 26,2% del alumnado de estos niveles y de Secundaria recibe enseñanza en valenciano; el 94%, en la red pública y el 6% restante, en colegios concertados.

El 90% de los maestros tiene capacidad lingüística; en Bachillerato y Secundaria, el 68%. En este nivel, de cada 10 profesores, 3 no están capacitados para

BALANCE. La vicerrectora Enriqueta Vercher y el profesor Vicent Miralles, en la rueda de prensa de la Mesa en la UV.

DECÁLOGOS

Propuestas en defensa del valenciano:

Lengua de uso de las administraciones radicadas en el territorio valenciano

Competencia del personal en las dos lenguas oficiales

Garantía de usarlo en todas las situaciones

Medios de comunicación públicos o de concesión de la Generalitat deben ser en valenciano; libre recepción

Disponibilidad lingüística en todos los ámbitos

Lengua de acogida de los inmigrantes

Generalización de la toponimia y la onomástica personal

Equivalencia legal de las denominaciones valenciano y catalán

Cooperación con el resto del área lingüística catalana

Artículos incumplidos de la LUEV:

Competencia lingüística del personal de la Generalitat (arts: 16 y 30.3)

Profesorado debe conocer las dos lenguas oficiales (art:23)

Alumnos deben tener capacidad lingüística al concluir los estudios (art:19.2)

Derecho a estudiar en valenciano (art: 20)

Respeto a la continuidad de estudios en valenciano

Desequilibrio en la red concertada frente a la pública

Desequilibrio territorial en alumnos según demarcación

Demanda social de más uso (arts: 7.1, 25.1, 33)

Faltan medidas para potenciar el uso (art: 5)

■ **La LUEV cumple**
25 años con sólo
8 decretos
promulgados

■ **La conselleria dice**
que estudian en la
lengua oficial
197.000 escolares

dar clases en valenciano.

En la Universidad entiende el valenciano un 90%. Pero en créditos impartidos en esta lengua, sólo es el 11,17%. El 24% en la Universitat y cero en la de Elx.

De 15.669 empleados públicos, sólo 193 se les ha exigido un determinado grado de conocimientos, siempre según los informes de la Mesa per l'Ensenyament.

El balance final es que *«después de un cuarto de siglo se demuestra que la LUEV es una ley*

de mínimos que se ha aplicado al mínimo», afirmó Diego Gómez, presidente de Escola.

Datos bien distintos ofreció ayer la Conselleria de Educación. Según su nota, el número de alumnos que estudian en valenciano en la Comunitat ha crecido un 165% respecto al curso 1995-1996, ya que se ha pasado de los 74.277 alumnos que recibían entonces sus clases en programas en esta lengua a los 196.849 alumnos del actual curso académico 2008-2009.

POLEMICA / Satse denunciará a Sanidad y a CCOO por acusarle de filtrar preguntas de una oposició / 12

VALENCIA

DOMINGO 23
NOVIEMBRE DE 2008

EL MUNDO

www.elmundo.es/valencia

CCOO denuncia al 'delegado' de Trabajo en Castellón por ir «sólo media hora a la oficina»

► El además portavoz del PSPV castellanense es criticado porque va «de vez en cuando para hacer llamadas y fotocopias» ► Advierten al subdelegado del Gobierno de que fue nombrado en el cargo en julio pero no acudió al departamento hasta septiembre y «sólo para dar el número de móvil»

VALENCIA.— Una delegada del sindicato CCOO ha denunciado a la Junta de Personal de la Administración del Estado que el responsable de Trabajo en la provincia de Castellón, Juan María Calles, incumple su horario como al frente de este departamento. Hace apenas seis meses que el también portavoz del PSPV en la capital castellanense ocupó este cargo y ya pesa sobre él una reclamación porque, al parecer, «sólo acude de vez en cuando, una media hora aproximadamente, para realizar llamadas de teléfono y fotocopias».

El subdelegado del Gobierno en la provincia, Antonio Lorenzo es quien tiene la potestad para abrir una investigación y ya está al corriente de la situación. Recientemente recibió el informe por escrito de la Comisión de Conflictos, órgano dependiente de la Junta de Personal, y se le ha transmitido de forma verbal «el malestar» creado entre el personal de la Subdelegación del Gobierno por el presunto incumplimiento de Calles de su horario laboral como jefe de departamento de Trabajo.

La denuncia se oficializó en la Junta de Personal del 13 de octubre cuando una delegada del sindicato expuso que «tras la toma de posesión el pasado 2 de julio de 2008

Juan María Calles como jefe de Área de Trabajo y Asuntos Sociales, éste no acudió por las dependencias hasta principios de septiembre». Y añadió que se presentó

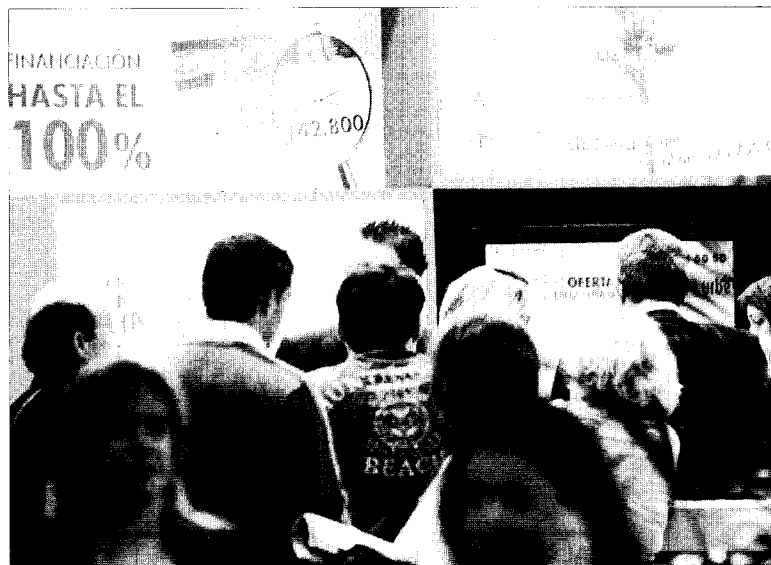
«para dejar su número de teléfono móvil, por si había algo, y desde entonces sólo aparece de vez en cuando».

Por su lado, el portavoz socialis-

ta en el consistorio dice estar tranquilo e invita a la denunciante a «demostrar sus acusaciones con pruebas» y aseguró que «me parecería estupendo que hubiese un expediente informativo porque todo esto corresponde a una campaña política orquestada». Y concluyó «he dado las explicaciones ante quien debía».

Páginas 6 y 7

Juan María Calles: «Soy el primer interesado en que se abra un expediente»

VICENT BOSCH

Sólo 300 aspirantes, para el mayor sorteo de VPP de Sociópolis

La feria de Urbe Desarrollo experimentó ayer un incremento considerable de público después de unos días con una asistencia floja. La rebaja de hasta el 58% en el precio de los pisos fue el principal reclamo, al que se su-

mó el mayor sorteo de viviendas protegidas de la Comunidad. Eso sí, no se cumplieron los pronósticos puesto que se presentaron 300 de los 7.000 aspirantes a un piso en el plan de Sociópolis.

Página 12

El PSPV culmina su 'cambio de rumbo' con Ana Barceló al frente de Alicante

Página 7

Imputado el gerente de los regantes de Elche por sacar agua en la sequía extrema

El informe de la Universitat reitera los altos índices salinos de agua del Azud de la Marquesa

VALENCIA.— Un juzgado de Elche ha imputado al gerente de la entidad que aglutina a los regantes de la ciudad (Riegos de Levante), José Manuel Miralles, un presunto delito ecológi-

co. La denuncia que fue interpuesta por grupos ecologistas contra los usuarios por haber extraído un total de 300.000 metros cúbicos de agua en el embalse de Levante. **Página 4**

Las universidades, a la cola en la implantación del valenciano tras 25 años de la Llei d'Ús

La Universitat oferta el 23,93% de créditos en esta lengua, mientras que la Politècnica sólo un 6,7%

VALENCIA.— Cuando se cumplen 25 años de la Llei d'Ús, un análisis de su aplicación revela que es en las universidades donde menor implantación tiene el valenciano. Según datos de Escola Valenciana, el porcentaje de créditos que se imparten en valen-

ciano asciende al 23,93% en la Universitat mientras que la Politècnica sólo oferta un 6,7. Ayer el conseller de Educación, Alejandro Font de Mora, salió en defensa de la ley, de la que dijo que era una norma «prudente» que sigue viva. **Páginas 10 y 11**

MUSEOS / 13

Cultura ubicará el Centro Sorolla en el Convento del Carmen

VALENCIA.— La consellera de Cultura, Trini Miró, ha admitido que su departamento estudia ubicar el Centro Sorolla en el antiguo Convento del Carmen. Asimismo, quiere que se instale una sala para jóvenes artistas.

‘Valencià’ ha de ser un nom acadèmicament vàlid i exportable

No hi ha cap dubte que els valencians i els catalans parlem una mateixa llengua, com demostren la història, la filologia i la intercomprensió. No hi ha cap dubte que el nom de català o llengua catalana per anomenar la llengua és adequat des del punt de vista històric (la llengua naix al nord i es trasllada cap al sud, com el castellà i el galaicoportugués). També és cert que, en els segles XIX i XX, els catalans han sigut els qui més han estudiat i impulsat la llengua. Crec que cap valencià no hauria de tindre problemes de dir a la llengua que parlem català perquè el nom només es refereix a la llengua sense connotacions polítiques ni ideològiques ni territorials. Tampoc no hi ha dubte que els valencians som un poble sobirà i independent de Catalunya des del mateix moment de la conquesta, quan Jaume I creà el Regne de València. En pla d'igualtat, sempre hem col·laborat com a veïns, com a membres de la Corona d'Aragó i, més recentment, com a components d'Espanya. Pel que fa a la llengua, la designem com a llengua valenciana o valencià des del segle XIV, expressió que és l'única que ha existit popularment. A més, l'ús social del valencià es recuperarà millor si els valencians ens identifiquem com a valencians i considerem el valencià com la llengua pròpia, objectius molt més assolibles si anomenem el valencià amb el nom que li dona el nostre poble, que és també el de la legalitat estatutària. Crec que cap valencià no té problemes per a designar la llengua així, sense cap connotació afegida, ans al contrari. Podem dir, per tant, que tenim dos noms per a una mateixa realitat lingüística i dos pobles jurídicament independents, com passa en moltes parts del món. El problema és que la coexistència de dos noms enfrontats és un obstacle per avançar en la projecció internacional de la llengua en un món total i interconnectat, on un acte en qualsevol lloc del món pot tindre un gran efecte ací. A fi de su-

perar eixa dificultat, la Generalitat Valenciana deu acceptar, en àmbits extravalencians, al costat de valencià el nom català (o el compost valencià/català), tal com recomana el dictamen de l'AVL. Correlativament, la Generalitat de Catalunya (i l'IEC) deu comprendre que la llengua és de tots i que València també vol ser protagonista, i vol que el seu nom històric, popular i oficial pugui designar-la en tots els llocs, inclosa la universitat.

En general, totes les parts hem de debatre, hem de reflexionar i hem d'arribar a acords pensant en el benestar de la societat valenciana. Per tant, no trobe adequat (com em diu algun company) que el nom de valencià no es pugui acceptar com a nom acadèmic fins que la Generalitat no accepti el de català "perquè això podria portar a manipulacions secessionistes", perquè la Universitat deu estar, amb principis ètics, sempre a l'avantguarda del seu poble.

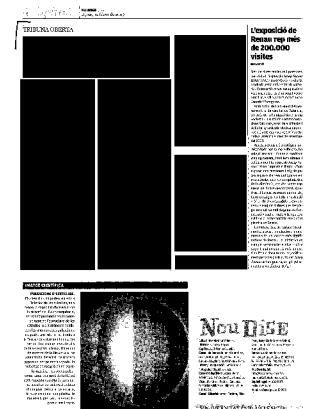
De fet, no hauria de tornar a passar el que ens ha passat recentment: en un congrés internacional que se celebrarà a València, que té com una de les seues missions apujar l'autoestima dels valencians envers la llengua, no hi haurà una secció específica sobre el parlar de València perquè els filòlegs de la universitat no ens hem posat d'acord sobre quin nom usar (ni valencià, ni català, ni valencià/català, ni llengües de la Corona d'Aragó). A més, esta trista realitat contrasta amb el fet que els romanistes més il·lustres ens animaven a usar qualsevol opció perquè per a ells no hi ha problemes. Al cap i a la fi, tot el món té clar que, es pose el nom que es pose, dins de la Romània hi ha poques realitats lingüístiques més unitàries que la que formen els parlars de les Illes Balears, de València i de Catalunya.

Una manera d'anar normalitzant els noms és que la universitat comence donant exemple, i que els nostres rectors i claudres impulsen un canvi en els estatuts universitaris com a se-

nyal de voluntat decidida per a la normalització de la nomenclatura de la llengua en totes les seues facetes. Com ara l'article 5, 2 dels Estatuts de la Universitat de València podria tindre la redacció següent: "Com a institució pública, la llengua pròpia de la Universitat de València és la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana. Als efectes d'aquests Estatuts, són denominacions seues tant les acadèmiques llengua valenciana i llengua catalana com la popular i oficial, valencià i llengua valenciana, arrelgades en l'Estatut d'Autonomia". Perquè d'una altra manera, encara que el nom de valencià també és admissible, mai no s'usa en cap acte seriós o conveni internacional. Eixa manera d'actuar equival a dir que el nom valencià és de segona categoria. És com si, per als qui tenim estudis, fóra obvi que s'ha de dir català, per molt que la immensa majoria dels ciutadans valencians no entenguen per què el nom valencià no és digne d'usar-se en qualsevol àmbit social, l'acadèmic inclòs.

Emili Casanova.
Catedràtic de la Universitat i membre de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua

La jerarquia dels noms 'valencià' i 'català' en la Universitat

En el número 326 de NOU DISE (12-2-09, p. 4), Emili Casanova publicà un article sobre la jerarquia dels noms valencià i català dins de la Universitat de València. Com que les qüestions socials no es poden tractar bé sense emmarcar-les en la història, començarem per fer eixa operació. Entre 1850 i 1960, el valencianisme intentà coordinar-se lingüísticament i culturalment amb els balears i amb els catalans. En canvi, políticament hi havia la concepció confederal de la Corona d'Aragó, cosa que feia usar regularment els noms llengua valenciana i valencià per anomenar la llengua pròpia dels valencians. Eixa concepció social i política anava unida a un model lingüístic en què els valencians ens podíem identificar fàcilment i que era assimilable i practicable en la llengua oral pública, com comprovaran els lectors que miren la *Gramàtica valenciana* de Sanchis Guarner, publicada en 1950.

Aquell panorama va canviar sensiblement a partir del predomini ideològic de Joan Fuster en els anys cinquanta i setanta. El model lingüístic deixà de tindre com a base important el valencià popular, de tal manera que la llengua culta s'allunyà considerablement de la llengua viva, cosa que exposà el lingüista valencià Lluís Polanco en un treball llarg i important de 1984. En els noms del valencià, llengua valenciana va desaparèixer i valencià s'usava d'una manera subordinada a llengua catalana, que esdevingué preferent. Per una altra banda, junt amb les relacions lingüístiques i culturals amb els balears i amb els catalans aparegueren les vinculacions polítiques. A més, el valencianisme del període 1850-1960 era com si no existira. Per als valencianistes que es varen formar en els setanta i els huitanta, és com si el valencianisme haguera nascut en els cinquanta, probablement com a conseqüència del trencament que s'havia produït amb la concepció imperant del període precedent. Com que aquell valencianisme s'oposava a la dictadura del general Franco, l'esquerra espanyola no va negar les seues propostes durant els setanta. En canvi, la dreta no solament les va rebutjar, sinó que va aprofitar l'oposició a eixes idees per a combatre l'esquerra. Hem arribat als enfrontaments socials (coneguts com a "batalla de València") pels símbols valencians i per la interpretació de la naturalesa del valencià (en particular la classe de vinculació que hi ha -i que hauria d'haver en el futur- entre el balear, el valencià i el català). D'eixa manera, les senyes d'identitat del poble valencià deixaven de ser una qüestió potencialment comuna a tota la societat valenciana i se supeditaven als interessos particulars dels partits polítics espanyols.

Els primers perjudicats per aquell procés varen ser el poble valencià

i el valencià. La societat valenciana va perdre perquè patí una fractura social. Pel que fa al valencià, el procés dificultà la recuperació del seu prestigi social i, sobretot, l'augment del seu ús públic: si la interpretació de la naturalesa del valencià causava la divisió entre els valencians, era preferible ignorar-lo i usar la llengua que no generava problemes socials (el castellà). D'aquell enfrontament social també va eixir molt mal parat el valencianisme polític, que es va quedar en la marginalitat (d'on encara no ha acabat d'eixir). Per una altra banda, a la vista de l'evolució que hi ha hagut en els anys noranta i en l'actual dècada convindria preguntar-se fins a quin punt tot aquell procés també ha repercutit negativament en els vots de l'esquerra espanyola i positivament en la dreta.

Com que els efectes socials negatius que hem presentat encara no han cessat, Emili Casanova ens ha recordat (en l'article esmentat) que "l'ús social del valencià es recuperarà millor si els valencians ens identifiquem com a valencians i considerem el valencià com la llengua pròpia, objectius molt més assolibles si anomenem el valencià amb el nom que li dona el nostre poble, que és també el de la legalitat estatutària". En efecte, en un món en què els idiomes dominants pressionen els parlants de les altres llengües perquè no les usen en la comunicació pública, les llengües que no tenen el suport clar d'un estat només tindran futur si formen part de la identitat comunitària dels seus parlants. Per tant, és del tot necessari forjar un projecte social de futur en què els valencians tinguem la voluntat de ser valencians i de dirigir el nostre futur, siga quina siga la nostra llengua materna i siguen d'on siguen els

nostres pares. A més, en eixe projecte social de futur el valencià ha de tindre un paper destacat per augmentar la cohesió de la societat valenciana i la consciència de ser valencians.

Entenem que un projecte d'eixes característiques hauria de tindre a favor la immensa major part de la societat valenciana i, per tant, hem de reconèixer la valència que ha tingut Emili Casanova de plantejar el tema de la jerarquia que hi ha entre valencià i català en l'ús oficial de la Universitat de València. No sabem si, per a canviar la situació actual (on el nom llengua catalana és l'elevat i valencià és el secundari, el d'anar per casa), és adequada la proposta de modificar els Estatuts de la Universitat de València. Però ens pareixeria molt positiu que la Universitat de València propiciara converses entre tots els actors socials implicats (sobretot els partits polítics i les organitzacions sindicals) per veure si és possible arribar a un acord sobre com anomenar el valencià que siga practicat pels uns i pels altres. Si això es produïa, els grans vencedors serien el poble valencià i l'ús social del valencià, de la mateixa manera que a favorir la perduració indefinida de la situació actual continuaria perjudicant la cohesió de la societat valenciana i la recuperació de l'ús social del valencià.

Abelard Saragossà i Cesáreo Calvo (Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació), Gil-Manuel Hernández (Facultat de Ciències Socials), Oto Luque (Facultat de Psicologia), Emili Obiol (Facultat de Geografia i Història), Emilia Bea i August Monzón (Facultat de Dret).

SOCIETAT
Cicle de conferències al Parc Científic sobre el reptre energètic

ORIGINS I CAMIONS
El Botànic, amb el bicentenari de Darwin

Nou DISE

El Congrés de Romanística no tindrà secció de valencià pel desacord sobre el nom de l'idioma

Els filòlegs discrepen sobre «valencià», «català» o «llengües de la Corona d'Aragó»

Alfons Garcia, València
I tot per un mot. Trenta anys després de la Batalla de València, la discussió sobre el nom de la llengua produeix encara situacions sorprenents. La polèmica ha arribat fins i tot a la comunitat universitària valenciana, un fet que sí que haguera resultat difícilment pensable fa trenta anys i que, tal volta, hauria de dur a alguna reflexió.

Però anem als fets. El XVI Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romànica, que se celebrarà el setembre del 2010 a València, no tindrà secció específica dedicada a la llengua del territori on es realitzarà, contra el que és habitual en aquestes trobades, que en cada edició tenen lloc a una ciutat diferent (la darrera va ser a Innsbruck, Àustria). Per què? Doncs perquè els filòlegs de la Universitat de València que formen part del comitè científic no s'han posat d'acord sobre quin nom de l'idioma emprar: valencià, llengua catalana, valencià/català o, fins i tot, «llengües de la Corona d'Aragó», com algú va proposar.

El resultat és que el comitè

Emili Casanova.

científic —on hi ha representants dels diferents departaments de la Facultat de Filologia— ha decidit passar de la

■ Casanova ha proposat un canvi en els estatuts de la Universitat arran de la situació

Alfons Esteve.

tradicional secció regional i que els assumptes que puguen estar referits a la llengua pròpia es tracten dins de la resta d'apartats. És una manera d'evitar conflictes i polèmiques amb les institucions locals de govern (si empraven el nom de català o el de valencià/català) i d'estalviar-se crítiques i suspicacies en el món de la romanística internacional (per fugir de l'ús del nom català).

La situació l'ha donat a co-

nèixer recentment un dels membres del comitè científic, el dialectòleg Emili Casanova, en un article publicat al setmanari oficial de la Universitat (*Nou Diss*) que ha provocat una important reacció. «No hauria de tornar a passar», deia el catedràtic en aquest escrit, on defensava l'ús del terme *valencià* i proposava, com a «manera d'anar normalitzant els noms», un canvi en els estatuts de la Universitat. La seua idea seria incorporar la denominació de «llengua valenciana» al mateix nivell que la de «llengua catalana», com a nom «acadèmicament vàlid i exportable».

Alguns claustrals, entre ells Alfons Esteve i Joan Carles Carbonell, li han contestat en el mateix mitjà acusant-lo de «deslleialtat» i recordant-li que la Universitat usa els dos noms i que el terme «llengua valenciana sols ha servit per a donar cobertura legal al secessionisme i atiar el conflicte permanent». Casanova, no obstant, ha rebut el suport d'altres professors, com Abelard Saragossà, Cesàreo Calvo i Gil-Manuel Hernández, per la seua «valentia».

El debat sobre la llengua

El valencià, les universitats i la UPV

► «Amb el procés de canvi obert pel procés de Bolonya, sembla que l'actual equip rectoral ha decidit no fer cap acció per assegurar la presència de l'ensenyament del valencià per a usos específics dins dels plans d'estudi»

FRANCISCO ROMERO

PROFESSOR I DELEGAT DE CC OO A LA UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE VALÈNCIA

► La salut del valencià al nostre país no és bona. Això no és cap secret ni tampoc que l'acció política del Govern de la Generalitat que hauria de veïllar per assegurar la normalitat del seu ús va en sentit contrari al que es necessita. Així, relegar la importància del seu ensenyament per darrere de l'anglès, que és la seua última malifeta, no és precisament el tipus d'actuació que els valencians esperaríem del «nostre govern», tot i la importància de l'aprenentatge de llengües estrangeres, per tal com això suposaria negar a la llengua pròpia de tots el valencians un lloc prioritari en l'ensenyament. Si bé aquest incompliment obstinat del Consell es veu parcialment compensat per l'acció activa d'associacions i d'institucions que defensen el valencià, això resulta insuficient per equilibrar els efectes de les polítiques de la Generalitat. I en aquest sentit, les universitats no poden ignorar la seua responsabilitat.

No cal ser un expert en sociolingüística per adonar-se que el paper de les universitats en el procés de recuperació i normalització de l'ús del català a l'àmbit del País Valencià no és només molt important, sinó més aviat fonamental. I així ho va entendre el Parlament Valencià quan va promulgar la Llei d'ús del valencià, on s'estableix l'obligació de «procurar que en els Plans d'Estudis de les Universitats s'incloua el valencià com a assignatura» (article 32.3). I en virtut de l'autonomia universitària, correspon a les universitats fer la proposta de Plans d'Estudis i, per això, tenen la responsabilitat primera i l'obligació, tant ètica com legal, de donar compliment al mandat clarament establert pel legislatiu.

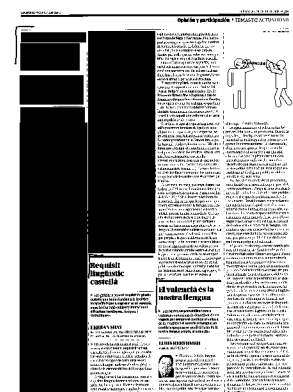
Però el mandat legal no s'acaba ací. L'any 2001, el Govern Espanyol signà la Carta Europea de les Llengües Minoritàries, amb el compromís, a l'article vuitè, de «preveure un ensenyament universitari en les llengües regionals o minoritàries o a preveure l'estudi d'aquestes llengües, com a disciplina de l'ensenyament universitari i superior». El fet que s'haja fet cas omís de les obligacions concretes no eximeix les universitats de donar compliment al mandat europeu. Les dues opcions previstes a la Carta no són excloents i en la mesura que les universitats valencianes puguem estar lluny de poder garantir-ne la primera opció (la impartició en valencià), caldria assegurar-ne la segona, és a dir, la introducció als plans d'estudi de l'ensenyament del valencià com a disciplina.

Si afegim que dins del procés de Bolonya es veu la diversitat lingüística i cultural com a part d'un patrimoni que cal preservar; que la Llei d'ús inclou l'exigència del coneixement del valencià —fet que suposa el respecte als drets d'ús dels ciutadans en tots els àmbits d'ús i, en especial, dins de l'Administració pública— i que aquesta

exigència es comuna en tots els països de parla catalana —la qual cosa es relaciona directament amb l'«ocupabilitat» i el bon desenvolupament professional—, ens trobem, tot plegat, amb què no falten motius i arguments per defensar una actitud raonable de les universitats cap a la nostra llengua.

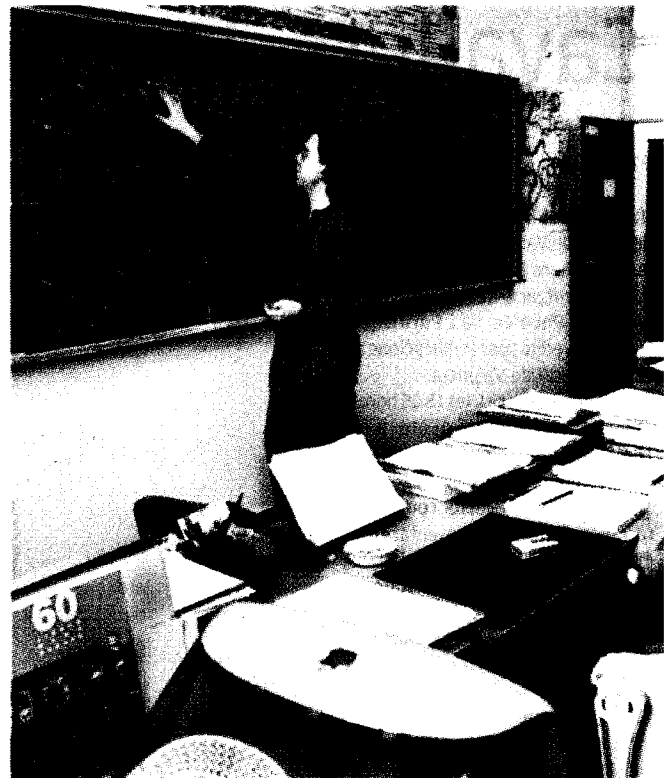
Si analitzen el comportament de la Universitat Politècnica de València, observem que en quaranta anys d'història ha estat incapaç d'introduir el català dins de l'aula —més enllà de valors simbòlics—, creant les condicions objectives perquè siga quasi impossible modificar aquesta situació a mitjà termini. Amb la idea de preservar el dret dels alumnes catalanoparlants a tenir un mínim contacte amb la seua llengua dins de l'àmbit professional, des de CC OO vàrem acordar, fa 12 anys, amb el llavors rector **Justo Nieto** el compromís d'incorporar assignatures de Valencià Tècnic en totes les escoles i facultats de la UPV, compromís que s'ha respectat escrupolosament, fins ara. Cal assenyalar que la presència d'aquestes assignatures fou valorada positivament, en desembre de 2008, per la Comissió d'Experts nomenats per fer un seguiment i avaluar el compliment dels Estats de la Carta europea de les llengües regionals o minoritàries (punt 879).

Amb el procés de canvi obert pel procés de Bolonya, sembla que l'actual equip rectoral s'ha sentit lliure d'aquest compromís i ha decidit no fer cap acció per assegurar la presència de l'ensenyament del valencià per a usos específics dins dels plans d'estudis. La falta d'una actuació ferma per part de Rectorat, afegida a la implantació a la UPV d'unes condicions molt restrictives per desenvolupar l'optativitat i l'existència, en ocasions, de pressions contràries a la presència del català han fet que les assignatures de Valencià Tècnic estiguen desapareixent de molts dels seus plans d'estudis. Des de CC OO, creiem que encara estem a temps de reconduir la situació i apel·lem a la direcció de la UPV perquè assumisca les seues obligacions amb la recuperació d'una llengua que ens caracteritza com a poble i que forma part del patrimoni cultural i històric de tots els valencians.

Una nova eina per a impulsar les classes en valencià

El Servei de Política Lingüística (SPL) de la Universitat ha proposat la creació d'un grup de suport per augmentar i millorar la docència en valencià. Es tracta d'una iniciativa per a recollir suggeriments, per part del personal docent i investigador (PDI) de la Universitat, i desenvolupar noves accions específiques que permeten augmentar la implicació del professorat en l'extensió de l'ús del valencià en el camp de la docència.

El grup de suport a la docència en valencià és un projecte de dinamització i formació lingüístiques del SPL adreçat al PDI que se sent implicat (o desitja estar-ho) en l'extensió de l'ús del valencià en l'àmbit de la docència.

La inscripció és lliure i gratuïta per al professorat de la Universitat de València al llarg de tot el curs acadèmic i donarà dret a participar en les activitats de formació i dinamització organitzades pel SPL específicament per al grup. Els inscrits estaran convidats a proposar al SPL les accions que consideren útils per a l'increment de la docència en valencià i la millora de la qualitat lingüística en aquest camp.

Les primeres activitats programades són tres tallers formatius i un taller de formulació de propostes. Així, el primer taller estarà dedicat a l'*Assertivitat lingüística a classe i al departament*. El segon als *Recursos terminològics per a la docència i la investigació*. El tercer a les *Eines informàtiques per a millorar la qualitat lingüística dels materials docents*. I el quart a *Què podem fer per incrementar la docència en valencià?*

COM FORMALITZAR LA INSCRIPCIÓ. La inscripció es pot fer efectiva omplint i enviant al SPL el formulari que es pot trobar en la pàgina *web* www.valencia.edu/spl/v/suport.htm.

MÉS I MILLOR DOCÈNCIA EN VALÈNCIA A LA UNIVERSITAT. El Pla

Destaquem

■ **El Pla Estratègic de la Universitat recull la importància de ser un referent en la societat valenciana amb especial atenció a la seua cultura i la seua llengua**

■ **Amb aquest esperit, el Servei de Política Lingüística ha creat un grup de suport als professors que volen impartir docència en valencià per a facilitar-los formació i activitats de dinamització**

estratègic de la Universitat de València explicita la visió d'una institució que vol ser reconeguda en el futur com a (entre altres característiques) "referent cultural en la societat valenciana, amb especial atenció a la seua cultura i la seua llengua". Aquesta visió es desenvolupa en els eixos estratègics corresponents i s'ha de concretar en iniciatives que conjuguen els objectius de promoció de la llengua pròpia amb una oferta formativa de grau i postgrau àmplia, innovadora i de qualitat. En aquest context, el Servei de Política Lingüística (SPL) ha proposat aquesta iniciativa.

La Universitat valenciana que necessitem

Ferran Suay

► La cultura valenciana, i no solament la llengua, està sotmesa a una intensa contraplanificació, per part de moltes de les institucions i autoritats que -d'acord amb la lletra i amb l'esperit de les lleis vigents- haurien de promoure-la. No m'estic referint -només- al fet que figures com el president de la Generalitat, els consellers o els alcaldes i alcaldesses de les principals ciutats valencianes no usen per a res el valencià, o que -en les comptades ocasions en què ho fan- es mostren com uns analfabets funcionals. Ni tampoc -només- a la sistemàtica destrucció del nostre patrimoni natural i arquitectònic que -com en el cas del Cabanyal- s'ha convertit en una altra de les seues tristes prioritats. Es tracta també de la imatge del poble valencià que transmeten a través dels mitjans públics de comunicació.

Oculden sistemàticament tota la riquesa de manifestacions culturals de la nostra societat, substituint-les per unes altres d'importades. Així, durant les festes de Nadal programen *villancicos* d'origen andalús o castellà, i -si cal- *Christmas songs* angleses. Qualsevol cosa excepte alguna de les tradicionals nades valencianes. El Palau de la Música (que fa tots els seus anuncis exclusivament en castellà) programarà excel.lents cantors

flamencs, però mai un fenomen del cant d'estil valencià com el magnífic vocalista **Pep el Botifarra**. I Canal 9 emetrà -en horaris de màxima audiència- concursos dirigits per presentadors monolingües en castellà, com si no tinguérem ni professionals ni concursants capacitats per a oferir un entreteniment similar en la nostra llengua, tal com TVE1, TVE2, Tele5, Cuatro i un llarg etcètera, ho fan en la seua.

I quina relació té això amb la Universitat?

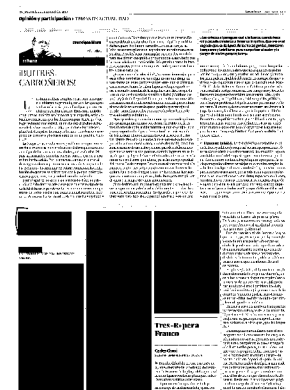
Amb uns models com els descrits, que o bé són directament forasters i volgudament aliens a la cultura valenciana, o bé són nascuts ací, però carregats d'una incomprendible vergonya de ser valencians i de comportar-se com a tals, necessitem figures alternatives. Ens cal poder visualitzar persones que -sense renunciar a ser valencianes- són competents, cultes, eixerides i exitoses en els diversos camps de la vida social.

I la Universitat, una de les poques institucions valencianes que no està profundament implicada en la tasca de castellanització que han abraçat -de manera creixentment descarada- els representants del poder polític, és qui pot -ara com ara- exercir desacomplexadament la seua condició de valenciana, i -d'eixa manera- prestigiar-la.

La Universitat, les universitats valencianes en conjunt, té un potencial de generació de coneixement, i també de divulgació, que -en una societat desatesa i culturalment empobrida com la que ens volen encolomar des de dalt- cobra una importància especial. Mentre les autoritats que haurien de vetlar per la cohesió social i treballar pel desenvolupament harmònic dediquen els diners públics (els nostres) a predicar la ignorància i a estimular l'odi i l'obscurantisme, no

sembla que hi haja ningú, fora de la Universitat, amb força suficient per a contrarestar la mala maror que els altres escampen, a peu i a cavall.

És per això que, ara que la Universitat afronta un nou procés d'elecció de l'equip que regirà el seu destí durant els propers anys, és molt important que el nou rector (o rectora) no siga corretja de transmissió de cap partit polític, sinó una persona fermament decidida a apostar fort perquè la Universitat jugue el paper que -especialment ara- la societat valenciana li demanda. Necessitem un rector amb una personalitat sòlida, capaç de representar tot el dinamisme de la nostra Universitat, i de mantenir-ne la identitat, per tal de projectar-la internacionalment, que és un dels reptes més imminents que tenim ara mateix. Perquè només des de la identitat pròpia es poden fer aportacions significatives al coneixement, i a la humanitat. I aquesta tan universal és una de les funcions prioritàries de tota universitat.

El PSPV pide que Filología Catalana puntúe para ser funcionario en la Generalitat

La diputada Vicenta Crespo presenta una enmienda para que se reconozca el requisito lingüístico en la futura ley de Función Pública

■ HÉCTOR ESTEBAN

VALENCIA. El PSPV vuelve a la carga con el requisito lingüístico. La diputada alicantina Vicenta Crespo ha presentado en Les Corts una proposición no de ley urgente en la que insta al Consell a reconocer en la futura ley de Función Pública el requisito lingüístico. Este es uno de los anhelos del PSPV que se quedó apartado con la llegada de Jorge Alarte a la secretaría general del partido. El actual líder del partido nunca ha visto con buenos ojos el debate lingüístico entre valenciano y catalán.

Crespo, preguntada ayer sobre si la petición de requisito lingüístico que defiende su partido avala que la licenciatura de Filología Catalana dé puntos para obtener una plaza de funcionario en la Generalitat, fue rotunda: «Por supuesto». Hay una veintena de sentencias, tanto del Supremo como del TSJ, que avalan que Filología Catalana sirva para acreditar los conocimientos de valenciano para optar a una plaza de docente en la Comunitat.

Para la diputada socialista y coordinadora de los parlamentarios de Alicante, «la carrera tiene un nombre que es Filología Catalana que puede ser sinónimo de valenciana, aunque no está reconocida así». Para Crespo, «este es un tema que nuestro partido tiene que apoyar porque es el reconocimiento de un idioma que merecería una catalogación alta por parte de la Junta Qualificadora de Coneiximents del Valencià».

La propuesta que ha registrado el grupo socialistas por vía de urgencia será difícil que cuente con la aprobación del grupo popular, que en todo momento se ha mos-

Vicenta Crespo. ■ JOSÉ IGLESIAS

trado en contra del reconocimiento del requisito lingüístico para poder optar a un puesto de funcionario en la administración valenciana.

El PSPV retoma la idea después de que la Coordinadora en Favor del Requisit Lingüístic en la Llei de Funcionariat presentara un manifiesto para que los empleados públicos puedan atender a los ciuda-

danos en las dos lenguas oficiales de la Comunitat. A este manifiesto se han adherido partidos como PSPV, Bloc, Iniciativa, EU y Esquerra Republicana de Catalunya; sindicatos como UGT, CC.OO., STEPV y colectivos como Escola Valenciana y Acció Cultural del País Valencià.

La diputada Vicenta Crespo justificó la posición de su partido: «El objetivo es garantizar el conocimiento del valenciano para acceder a un puesto en la administración autonómica». Crespo, que aseguró que ha mantenido reuniones con sindicatos y distintas plataformas, añadió que los colectivos «han acogido muy bien que hayamos presentado la proposición no de ley tan rápido».

Los socialistas han recuperado un tema que hace tiempo tenían aparcado debido a la polémica que generaba. El ex secretario general Ignasi Pla ya intentó en su día introducir el requisito lingüístico en el Estatuto de Autonomía de la Comunitat Valenciana. Pla llegó a considerar esta cuestión como innegociable, al igual que la rebaja del listón electoral de 5 al 3% de los votos.

El actual diputado valenciano no pudo aguantar el pulso que le echó al PP y a su presidente, Francisco Camps. Pla se vio obligado a claudicar y no pudo colocar ni el requisito lingüístico ni la rebaja del listón electoral en la nueva Carta Magna valenciana.

EU también lo presentará

El diputado de Esquerra Unida Lluís Torró anunció ayer que su partido también presentará enmiendas a la ley de Función Pública para que se reconozca el requisito lingüístico: «Su no inclusión contravendría todo el ordenamiento jurídico». Los tres grupos de la oposición harán fuerza para que se reconozca el requisito en la nueva ley, aunque los populares no están a favor de un asunto envuelto por la polémica.

Esteban Morcillo apuesta por “construir un futuro en valenciano” en la presentación de un estudio sobre usos lingüísticos en las universidades

El rector de la Universitat de València ha demanat un posterior estudi per a conèixer quines mesures calen per a millorar la presència del valencià

El rector de la Universitat de València, Esteban Morcillo, ha manifestat el compromís de la institució per a “construir un futur junts i en valencià”, durant la presentació de l'estudi ‘Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010’. L'acte ha sigut aquest matí a Sant Miquel dels Reis. Esteban Morcillo, després de constatar que el treball té uns “fonaments sòlids” i mostra la realitat de la Universitat, ha demanat un posterior informe que ja indique “quin tipus de política hem de fer” per tal de millorar la presència del valencià.

El rector ha felicitat l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i l'equip científic per l'informe, –en què han participat les cinc universitats públiques valencianes– i ha manifestat que “és evident que hi ha espais de millora, encara que per a impulsar-los farà falta finançament”.

L'estudi ‘Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010’ constata que els universitaris, PAS i PDI del Sistema Universitari Públic Valencià (SUPV) tenen una competència lingüística superior a la mitjana de la població valenciana. Aquesta és una de les conclusions que ha posat de manifest l'estudi dirigit per Artur Aparici Castillo, on han intervingut dos professors de la Universitat de València (Rafael Castelló i Rafael Xambó). L'estudi ha estat fruit de la col·laboració entre les universitats del SUPV i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

El treball respon al requeriment de les cinc universitats del SUPV amb l'objecte de prestar suport a les accions que tendeixen a normalitzar l'ús del valencià a la universitat, en cadascun dels seus estaments: el professorat, els estudiants i el personal d'administració i serveis. Amb la informació produïda, les universitats pretenen fonamentar de manera rigorosa les seues polítiques encaminades a reblanir i superar els entrebancs que a hores d'ara limiten al personal universitari i els estudiants en el que hauria de ser l'ús normal de la llengua pròpia.

Per al present treball, s'ha fet 1.967 entrevistes telefòniques a estudiants i estudiantes. Les entrevistes al personal docent i investigador (PDI) es van realitzar amb contacte directe, cara a cara, amb 1.637 persones. La mostra del personal d'administració i serveis (PAS) ha estat de 1.415 persones entrevistades, també amb conversa cara a cara.

En Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010 també s'ha posat de manifest, reiteradament, situacions com que la població que procedeix de la zona d'Alcoi-Gandia-Dénia, de València i de Castelló, així com la procedent de Catalunya i les Illes Balears, presenten competències lingüístiques i nivells d'ús en valencià –així com actituds favorables a la promoció del valencià–, significativament per damunt de la mitjana.

L'estudi també demostra que les dues universitats que fins ara han obtingut millors resultats, a una distància significativa de la resta, són la Universitat de València-Estudi General i la Universitat Jaume I. Amb resultats semblants si exceptuem l'ús del valencià en l'administració universitària.

No obstant aquestes xifres, les dades mostren que ni els estudiants valencianoparlants tenen garantit a hores d'ara el seu dret a rebre una docència universitària en valencià, ni el professorat disposat a impartir-la gaudeix de les condicions necessàries per a fer-ho amb normalitat i amb un nivell d'esforç equivalent al d'aquells que la imparteixen en castellà.

L'estudi posa de manifest, quant al foment de la docència en valencià, que les polítiques lingüístiques universitàries actualment vigents, més que en la reglamentació i planificació institucional, es basen en la gestió i l'impuls de la voluntat personal del professorat per tal d'articular a partir d'aquesta una oferta docent en valencià. Aquesta gestió de voluntats personals té, lògicament, una oferta d'abast limitat i escàs, que es reparteix per universitats, titulacions i departaments de forma summament desigual.

Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010 també apunta que si es vol avançar més en l'equiparació de les dues llengües, les universitats hauran de reglamentar la carrera docent i planificar la creació d'una plantilla de professorat perfilada en valencià molt més nombrosa que l'actual i més homogèniament distribuïda. Si no ho fan així, el paisatge que ens mostra aquest estudi deixa veure clarament com l'horitzó màxim al qual es pot arribar amb les actuals polítiques, quant a docència en valencià, es troba ben pròxim.

En l'estudi que s'ha presentat hui també s'ha analitzat la realitat sociolingüística en àmbits com ara competències en valencià. Els usos lingüístics són una part molt important del treball, analitzats amb la família, amistats i 'companys i companyes de pis', en compres i amb persones desconegudes, usos lingüístics amb els mitjans de comunicació, en la lectura o en les relacions informals.

També s'ha estudiat les pràctiques lingüístiques en la docència, i en la investigació, els usos escrits administratius, la importància atorgada a les diverses llengües, les actituds lingüístiques al SUPV, l'evolució prevista del valencià, i els drets lingüístics i valoracions dels serveis lingüístics universitaris.

Vicent Climent (UJI), Esteban Morcillo (UV), Ascensió Figueres (AVL), Juan Juliá (UPV), Ignacio Jiménez (UA) y Fernando Borrás (UMH), ayer, en el Monestir de Sant Miquel dels Reis. LEVANTE-EMV

El 1,8% de los universitarios estudia sólo en valenciano y el 54%, todo en castellano

► Un estudio impulsado por la AVL y las cinco universidades públicas revela que sólo en la UV y la Jaume I un tercio de sus alumnos recibe la mitad de sus clases en lengua propia ► El inglés triplica al valenciano en las publicaciones científicas de los investigadores

PACO CERDÀ VALENCIA

La normalización de una lengua no sólo se mide por el número de hablantes. También importa su calidad y prestigio. Y en la Universidad, cuna del conocimiento y canteira de los líderes políticos, empresariales y cívicos del futuro, el valenciano todavía no ha alcanzado la normalización. Veintiséis años después de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, sólo el 1,8% de alumnos de las cinco universidades públicas valencianas estudia íntegramente en la lengua de Ausiàs March. En cambio, son el 54% los universitarios de la Comunitat Valenciana que reciben todas sus clases en castellano. Éste es el retrato lingüístico de las universidades públicas valencianas que arroja un ambicioso estudio presentado ayer y que ha sido elaborado por investigadores universitarios en colaboración con la Acadèmia Valenciana de la Llengua.

Extremos aparte, en sólo dos universidades hay una representación sensible de alumnos que recibe la mitad de clases o más en valenciano: la Universitat de València, con el 35% de estudiantes bilingües a partes iguales como mínimo, y la Jaume I de Castelló, con el 33%. El porcentaje de alumnos que recibe la mitad de sus estudios en valenciano no supera el 11% en la Politècnica de València, el 5% en la de Alicante, y el 0,8% en la Miguel Hernández de Elx.

El informe constata que, en algunos casos, poco se ha avanzado. En materia de investigación, por ejemplo. El valenciano es la tercera lengua preferida por el personal docente investigador, por detrás del castellano y el inglés, para publicar sus trabajos. Sólo lo usa el 5%

Pero la marginalidad del valenciano no sólo reside en las aulas y los despachos de la torre de marfil. También preside la cotidianidad de la cafetería, los pasillos y las secretarías. Sólo entre el 8 y el 11% de la comunidad universitaria —alumnos, profesores, administrativos— mantiene sus relaciones informales en valenciano. El monolingüismo en castellano, en cambio, se mueve entre el 46 y el 53%.

El rosario de cifras negativas (como que dos tercios de los docentes nunca han impartido una clase en valenciano) es casi interminable. Pero la conclusión se resume pronto: «Ni el estudiantado valencianohablante tiene garantizado su derecho a recibir la docencia en su lengua, ni el profesorado dispuesto a impartirla disfruta de las condiciones necesarias para hacerlo con normalidad».

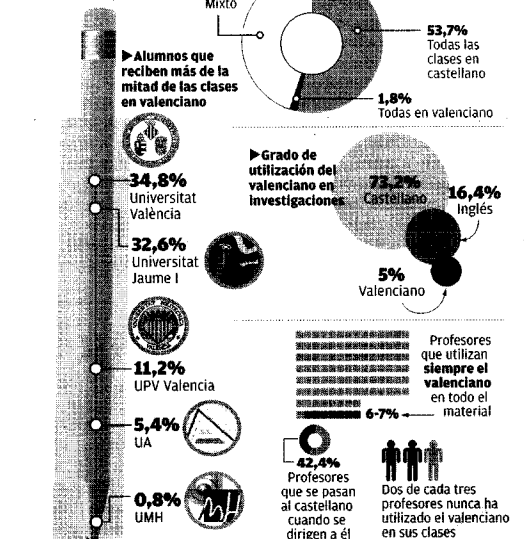
Así lo aseguró ayer Artur Aparici, director del equipo investigador. Además de la desigualdad territorial —en las universidades alicantinas el idioma propio es residual—, otro eje clave del estudio revela que «las políticas lingüísticas universitarias vigentes, más que en la reglamentación y planificación, se basan en la gestión y el impulso de la voluntad personal del profesorado para articular una oferta docente en valenciano».

Objetivo: bilingüismo en 2035

Sin embargo, fiándolo todo al compromiso personal de un puñado de militantes convencidos o poco más se conseguirá. Con este modelo, admite Aparici, «se ha llegado prácticamente al techo». Por ello, reclamó a las universidades la puesta en marcha de «un plan de igualdad» de las dos lenguas ofi-

Usos lingüísticos en las universidades públicas

ESTADO DEL VALENCIANO EN LAS CINCO INSTITUCIONES

Fuente: Estudio de los usos lingüísticos a les universitats públiques valencianes. INFOGRAFIA ► LEVANTE-EMV

ciales «para neutralizar la situación de subordinación que sufre actualmente el valenciano».

El objetivo es alcanzar dentro de 25 años, en el 2035, un «bilingüismo simétrico». Para ello, se afirmó, las universidades tendrían que incorporar el valenciano como mérito en la carrera docente y, al mismo tiempo, catalogar el 50% de plazas docentes como puestos para profesores que dominen el valenciano.

En cuanto al uso de la lengua fuera del aula, los investigadores citan como ejemplo efectivo el iniciado por la Jaume I: que el valenciano sea requisito obligatorio para el personal administrativo y de servicios.

Todo ello aumentará la normalización del valenciano en las universidades y, colateralmente, prestigiará la lengua propia en la calle. Por delante hay 25 años —otros 25 años tras la Llei d'Ús— para conseguirlo.

COMPROMISO VERBAL

Los rectores prometen apoyar más la lengua

Cuatro rectores y un vicerrector asistieron ayer a la presentación del estudio, realizado a partir de más de 5.000 entrevistas. Aunque sin formular ninguna medida concreta, todos ellos se comprometieron a impulsar políticas lingüísticas más efectivas para potenciar el valenciano.

El más apasionado fue el rector de la Universitat de València, Esteban Morcillo, que prometió hacer «políticas adecuadas» para que el valenciano «siga resonando entre los muros del Estudi General, como hace cinco siglos, sin olvidar los orígenes para no perder nuestra identidad».

El rector de la Politècnica, Juan Juliá, asumió su «compromiso» de «mejorar los usos lingüísticos» en su institución. Vicent Climent, rector de la Jaume I, aseguró que analizarán el informe para «poner en práctica políticas lingüísticas para pulir las deficiencias e ir más lejos». Ignacio Jiménez, rector de la Universidad de Alicante, también dio su palabra de «mejorar el uso de la lengua», y el vicerrector de la Miguel Hernández Fernando Borrás, prometió un «trilingüismo» efectivo y preservar el «patrimonio» que es la lengua.

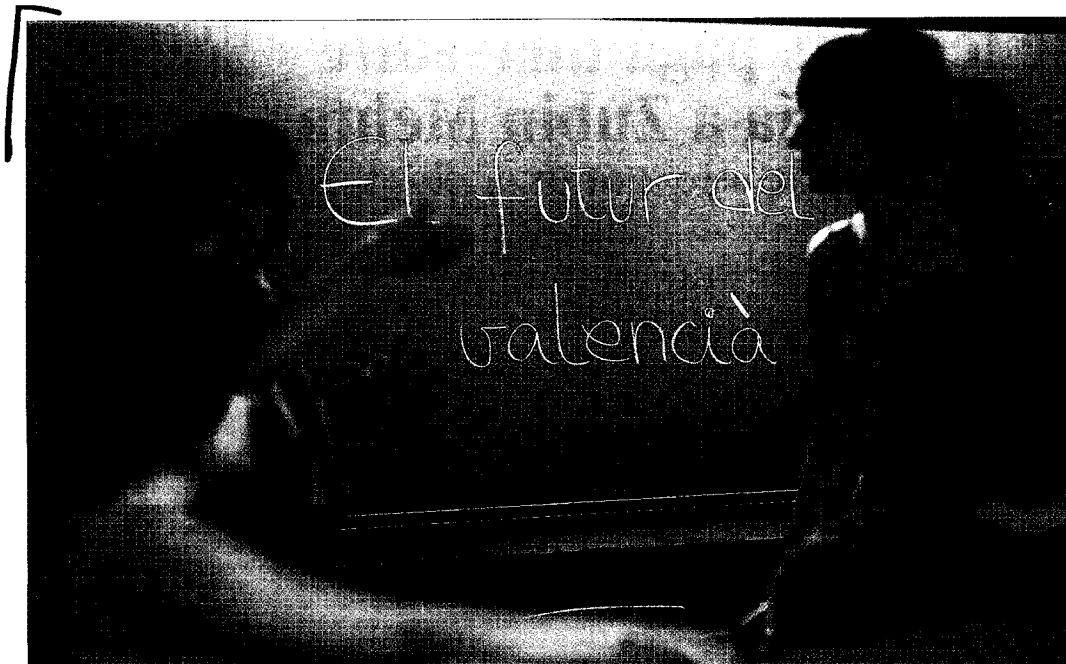
Por su parte, la presidenta de la Acadèmia Valenciana de la Llengua, Ascensió Figueres, aseguró ayer que sería conveniente que el valenciano se valorará «mucho» como mérito de competencia en la carrera docente en las universidades, pero no exigirlo «estrictamente como requisito» para así no impedir la llegada de profesores extranjeros, dijo. P. CERDÀ VALENCIA

APUNTES

Un plan para la igualdad del valenciano en la Universidad

PÁGINA 6

La Universitat de València y la Jaume I (en la fotografia, una de sus aulas) optaron por modelos diferentes de política lingüística. / ÀNGEL SÁNCHEZ

Un plan de igualdad lingüística

La vía de normalización del valenciano en las universidades está agotada
Un informe traza una hoja de ruta para alcanzar el equilibrio en 2035

IGNACIO ZAFRA

A los 26 años de la aprobación de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià, las políticas lingüísticas de las universidades públicas, que son una pieza clave en el proceso de normalización, muestran signos de agotamiento y un balance irregular. Los grandes datos son conocidos: menos de un 2% de los estudiantes cursan la carrera íntegramente en valenciano, mientras que el 53% lo hace exclusivamente en castellano. El 34,8% de los alumnos recibe la mitad o más de las clases en la lengua propia en la Universitat de València, y el 32,6% en la Jaume I de Castellón que son, con mucha diferencia, los centros que registran un porcentaje más elevado.

La información pertenece al informe *Usos lingüísticos a les universitats públiques valencianes*, elaborado por las universidades y la Acadèmia Valenciana de la Llengua. La fotografía más completa sobre la situación de la lengua en los centros académicos, que tiene el valor añadido de plantear una hoja de ruta para alcanzar el equilibrio.

El actual modelo es muy heterogéneo. Está condicionado por el entorno territorial (y lingüístico) en el que se mueve cada universidad, y por las políticas que han aplicado sus dirigentes. También por las políticas (o su ausencia) desarrolladas en el conjunto de la comunidad autónoma por la Generalitat y el resto de Administraciones.

El informe, dirigido por los investigadores Artur Aparici y Rafael Castelló, se centra en los dos casos que han demostrado más éxito: la Universitat de València, que optó por un siste-

ma de línea en valenciano; y la Jaume I, que se inclinó por dar libertad a la voluntad del profesor. Aunque la primera ha dado unos resultados un poco mejores (en parte porque los profesores de la línea sienten que cuentan con alguna cobertura institucional), en su plasmación práctica, sin embargo, "ambas políticas acaban descansando de hecho sobre la iniciativa del profesorado", afirma el estudio.

El resultado: "Ni el alumnado valencianohablante tiene garantizado su derecho a recibir docencia en valenciano, ni el profesorado dispuesto a impartirla goza de las condiciones necesarias para hacerlo con normalidad y con un nivel de esfuerzo equivalente al de quien la imparte en castellano". Las encuestas (5.000 entre los tres estamentos universitarios) indican que la existen-

cia de clases en catalán se debe, principalmente, a las "convicciones" de los profesores que las dan, "en un contexto de débil reivindicación de su derecho lingüístico por parte del alumnado valencianohablante".

Se trata, concluye el informe,

La docencia en la lengua autóctona descansa en una apuesta personal

de una política "de base tan débil o tan resistente como lo puede ser la voluntad y la adhesión identitaria de este colectivo de PDI (Personal Docente e Investigador) que soporta el peso de la normalización docente del va-

lenciano. En cualquier caso, es difícilmente extensible a una cantidad significativa y numerosa de PDI".

Los autores consideran que a la vía emprendida en los años ochenta le queda muy poco recorrido y proponen por ello un cambio de perspectiva, que suponga reformular la política lingüística normalizadora del valenciano ("en tanto que lengua actualmente minorizada") en términos de política de igualdad.

El informe recoge una cita del profesor de Psicología de la Universitat de València Ferran Suay para dar a entender los problemas de otros caminos hacia la normalización: "La ignorancia, real o fingida es (paradójicamente) el argumento más potente a favor del uso constante del castellano. Y solo los hablantes de la lengua castellana pueden ignorar

Con un castellanohablante basta

En las universidades públicas valencianas (igual que en muchas otras parcelas de la sociedad) se produce un bilingüismo asimétrico, afirma el profesor de la Jaume I Artur Aparici. Y esa es una de las principales razones por las que el avance del valenciano encuentra tantas dificultades para crecer en las facultades.

Ha habido avances importantes desde la llegada de la democracia, cuando el uso del valenciano pasó a estar permitido en las clases. Sobre todo en la Universitat de València y la Jaume I de Castellón, los centros que reunían mejores condiciones de partida: ubicación

territorial, lugar de origen de profesores y alumnos, conciencia de sus equipos directivos... El compromiso con la lengua autóctona alcanza hoy, prácticamente, a los cinco campus públicos. Después de recibir el informe, los rectores pidieron que el estudio se repita cada cinco años para poder evaluar la eficacia de las políticas.

El límite del camino seguido hasta la fecha lo marcan ahora el compromiso personal de los profesores y el mismo modelo de bilingüismo, que "produce sistemáticamente mayorías intensivas del castellano y subordinaciones y ocultaciones del valenciano". "La condición bi-

lingüe de las personas valencianohablantes", sigue el estudio, encargado por las universidades y la Acadèmia Valenciana de la Llengua, "hace que un solo alumno o alumna castellanohablante monolingüe (en tanto que usa la lengua dominante) sea mayoritario (en el sentido intensivo del término) en una clase donde predomina de largo el estudiantado que habla valenciano. Por eso es necesaria una reglamentación institucional de apoyo a la lengua subordinada, que además es la lengua propia. Si se deja que el conflicto se resuelva en el libre juego interindividual, siempre se usará el castellano".

el idioma de los valencianos, y no viceversa. "Es que el castellano, ellos ya lo saben. No les cuesta nada hablarlo, y en cambio yo tendría que aprender el valenciano".

¿Qué significaría un plan de igualdad de las dos lenguas? Marcar como objetivo que dentro de 25 años se haya alcanzado una universidad bilingüe, responden los autores. Una universidad donde el 50% de la docencia se dé en valenciano, "distribuida armoniosa y equitativamente por todas las áreas de conocimiento de todas las titulaciones y posgrados, tanto en las asignaturas obligatorias como en las optativas".

Para alcanzar la igualdad habría que establecer el requisito lingüístico

La distribución de la lengua de las asignaturas debería ser aleatoria

No se trata, prosiguen, de duplicar la docencia ni de hacer dos líneas puras. Una posibilidad siempre difícil y más en época de crisis. Sino de lo contrario: "Una distribución docente en la que el valenciano esté aleatoriamente distribuido en la mitad de las asignaturas que el alumnado habría de cursar sin reparar en qué lengua se imparte". Una ventaja de esa política consistiría en que todos los estudiantes acabarían la carrera con un dominio importante de las dos lenguas.

Para lograr que la mitad de las clases se desarrollen en catalán en 2035 sería necesario mantener el perfil de las que ya existen, y catalogar en valenciano más del 75% de las nuevas plazas de profesores durante los próximos años. Implantar el requisito lingüístico. Un paso que despierta recelos en algunos sectores, pero que Artur Aparici recuerda que ya funciona en el Personal de Administración y Servicios (PAS) de la Jaume I de Castellón, lo que ha supuesto una mejora notable en su nivel de competencia lingüística.

El porcentaje del 75% durante los primeros años está calculado para el conjunto de las universidades públicas. En la práctica, los centros donde la situación es menos asimétrica necesitarían pisar menos el acelerador.

Para poner en marcha los planes de igualdad sería imprescindible contar con el apoyo de los servicios lingüísticos que ya existen en las universidades, reforzados con recursos humanos y materiales. Ellos serían los encargados de atender las dificultades que inicialmente presenten, por ejemplo, los estudiantes llegados de otros lugares.

El informe advierte de que el resultado de los planes de igualdad está condicionado por la evolución sociolingüística general. Y que para asegurar su éxito deberían ir acompañados de un plan similar para todo el territorio o, al menos, para las Administraciones públicas valencianas.

EL CATALÀ S'ESLLANGUEIX A LES AULES VALENCIANES

Estàtua de Joan Lluís Vives, a la UV.

L'estat de salut del català al sistema educatiu valencià és ben precari, segons dues notícies aparegudes aquesta setmana. D'una banda, CCOO ha denunciat que la Generalitat vol impulsar una resolució que estableix que a les comarques castellanoparlants siguen els pares que decideixen

si els seus fills estudien cap assignatura en català. Fins ara hi havia vigent un programa d'incorporació progressiva, consistent a impartir totes les assignatures en castellà i una o dues en català.

D'una altra banda, l'informe sobre els usos lingüístics a les universitats públiques valencianes ha posat de manifest les dificultats per a normalitzar l'ús de la llengua a l'educació superior. Segons l'estudi, fet per un equip de sis professors universitaris, l'1,8% estudia només en català, mentre el 54% estudia en castellà.

**Esteban Morcillo aposta per “construir un futur en valencià”
en la presentació d'un estudi sobre usos lingüístics a les
universitats**

El rector de la Universitat de València ha demanat un posterior estudi per a conèixer quines mesures calen per a millorar la presència del valencià

El rector de la Universitat de València, Esteban Morcillo, ha manifestat el compromís de la institució per a “construir un futur junts i en valencià”, durant la presentació de l'estudi ‘Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010’. L'acte ha sigut aquest matí a Sant Miquel dels Reis. Esteban Morcillo, després de constatar que el treball té uns “fonaments sòlids” i mostra la realitat de la Universitat, ha demanat un posterior informe que ja indique “quins tipus de política hem de fer” per tal de millorar la presència del valencià.

El rector ha felicitat l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i l'equip científic per l'informe, –en què han participat les cinc universitats públiques valencianes– i ha manifestat que “és evident que hi ha espais de millora, encara que per a impulsar-los farà falta finançament”.

L'estudi ‘Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010’ constata que els universitaris, PAS i PDI del Sistema Universitari Públic Valencià (SUPV) tenen una competència lingüística superior a la mitjana de la població valenciana. Aquesta és una de les conclusions que ha posat de manifest l'estudi dirigit per Artur Aparici Castillo, on han intervingut dos professors de la Universitat de València (Rafael Castelló i Rafael Xambó). L'estudi ha estat fruit de la col·laboració entre les universitats del SUPV i l'Acadèmia Valenciana de la Llengua.

El treball respon al requeriment de les cinc universitats del SUPV amb l'objecte de prestar suport a les accions que tendeixen a normalitzar l'ús del valencià a la universitat, en cadascun dels seus estaments: el professorat, els estudiants i el personal d'administració i serveis. Amb la informació produïda, les universitats pretenen fonamentar de manera rigorosa les seues polítiques encaminades a reblanir i superar els entrebancs que a hores d'ara limiten al personal universitari i els estudiants en el que hauria de ser l'ús normal de la llengua pròpia.

Per al present treball, s'ha fet 1.967 entrevistes telefòniques a estudiants i estudiantes. Les entrevistes al personal docent i investigador (PDI) es van realitzar amb contacte directe, cara a cara, amb 1.637 persones. La mostra del personal d'administració i serveis (PAS) ha estat de 1.415 persones entrevistades, també amb conversa cara a cara.

En Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010 també s'ha posat de manifest, reiteradament, situacions com que la població que procedeix de la zona d'Alcoi-Gandia-Dénia, de València i de Castelló, així com la procedent de Catalunya i les Illes Balears, presenten competències lingüístiques i nivells d'ús en valencià –així com actituds favorables a la promoció del valencià–, significativament per damunt de la mitjana.

L'estudi també demostra que les dues universitats que fins ara han obtingut millors resultats, a una distància significativa de la resta, són la Universitat de

València-Estudi General i la Universitat Jaume I. Amb resultats semblants si exceptuem l'ús del valencià en l'administració universitària.

No obstant aquestes xifres, les dades mostren que ni els estudiants valencianoparlants tenen garantit a hores d'ara el seu dret a rebre una docència universitària en valencià, ni el professorat disposat a impartir-la gaudeix de les condicions necessàries per a fer-ho amb normalitat i amb un nivell d'esforç equivalent al d'aquells que la imparteixen en castellà.

L'estudi posa de manifest, quant al foment de la docència en valencià, que les polítiques lingüístiques universitàries actualment vigents, més que en la reglamentació i planificació institucional, es basen en la gestió i l'impuls de la voluntat personal del professorat per tal d'articular a partir d'aquesta una oferta docent en valencià. Aquesta gestió de voluntats personals té, lògicament, una oferta d'abast limitat i escàs, que es reparteix per universitats, titulacions i departaments de forma summament desigual.

Els usos lingüístics de les universitats públiques valencianes 2010 també apunta que si es vol avançar més en l'equiparació de les dues llengües, les universitats hauran de reglamentar la carrera docent i planificar la creació d'una plantilla de professorat perfilada en valencià molt més nombrosa que l'actual i més homogeniament distribuïda. Si no ho fan així, el paisatge que ens mostra aquest estudi deixa veure clarament com l'horitzó màxim al qual es pot arribar amb les actuals polítiques, quant a docència en valencià, es troba ben pròxim.

En l'estudi que s'ha presentat hui també s'ha analitzat la realitat sociolingüística en àmbits com ara competències en valencià. Els usos lingüístics són una part molt important del treball, analitzats amb la família, amigats i companys i companyes de pis, en compres i amb persones desconegudes, usos lingüístics amb els mitjans de comunicació, en la lectura o en les relacions informals.

També s'ha estudiat les pràctiques lingüístiques en la docència, i en la investigació, els usos escrits administratius, la importància atorgada a les diverses llengües, les actituds lingüístiques al SUPV, l'evolució prevista del valencià, i els drets lingüístics i valoracions dels serveis lingüístics universitaris.

El Síndic pide que la Universitat respete los derechos lingüísticos

La recomendación se produce tras la queja de un usuario que sólo encontró la opción en valenciano en una web de la institución

VALENCIA. El Síndic de Greuges ha recordado a la Universitat de València los deberes legales que la Constitución y la legislación vigente le imponen de respetar los derechos lingüísticos de los administrados y utilizar en todos los procedimientos y en cualquier otra forma de comunicación con ellos la lengua elegida.

La recomendación del Síndic se produce a raíz de la queja de un hombre que señalaba que la página web del Máster en Profesor de Educación Secundaria de la Universitat de València sólo se podía visitar en valenciano, y que al darle a la casilla de castellano no se podía apretar o salía error.

A instancias del Síndic, la Universitat alegó que tiene especial cuidado en ofrecer toda la información pública en las dos lenguas oficiales, y que la citada página web disponía de unos apartados totalmente bilingües, aunque otros sólo podían ser consultados bien en valenciano, bien en castellano.

La Universitat admite en su escrito que en este caso ciertamente se incumplía el régimen de cooficialidad lingüística que establece

Un grupo de alumnos, en la Universitat de València. :: JESÚS SIGNES

el ordenamiento jurídico, y en particular el derecho de cualquier ciudadano a relacionarse de manera completa con la Universitat de València en cualquiera de las dos lenguas oficiales.

La razón de esta «disfunción», alegaba la Universitat, fue la premura en la puesta en marcha de la nueva titulación oficial y el volumen de trabajo por la gestión de los procesos de preinscripción y matrícula, pero ordenó a los gestores de la web que pusiera toda la información en las dos lenguas oficiales.

El Síndic de Greuges, José Cholbi, aceptó sus argumentos en lo que se refiere a la página web del Máster Universitario de Profesor de Educación Secundaria, ya que no han deducido «una actuación pública irregular que merezca reproche alguno» por parte de esta institución. No obstante, señala el Síndic, en la tramitación de este expediente ha surgido otra cuestión sobre la que el Síndic «no puede dejar de pronunciarse», relativa al adecuado respeto de los derechos lingüísticos de los ciudadanos.

El expediente arrancó por un escrito dirigido a esta institución redactado en castellano, y, como garantía de los derechos reconocidos en la Llei d'Us i Ensenyament del Valencià, la Administración debe comunicarles todo lo que les afecte en la lengua oficial que elijan. La petición de informe que hizo el Síndic se hizo en la lengua elegida por el interesado, el castellano, pero el informe remitido por la vicerrectora de Postgrado de la Universitat está redactado en valenciano y «no se ajusta» a los principios legales.

El Síndic insta a la Universitat a respetar el uso del castellano

► José Cholbi reprocha que una página web no cumpliera los derechos lingüísticos al no ser bilingüe

EFE VALENCIA

El Síndic de Greuges, José Cholbi, ha recordado a la Universitat de València (UV) los deberes legales que la Constitución y la legislación vigente le imponen de respetar los derechos lingüísticos de los administrados y utilizar en todos los procedimientos y en cualquier otra forma de comunicación con ellos la lengua elegida. Esta recomendación del Síndic se produce a raíz de la queja de un hombre que señalaba que la página web del Máster en Profesor de Educación Secundaria de la Universitat de València sólo se podía visitar en valenciano, y que al darle a la casilla de castellano no

se podía activar o salía error.

A instancias del Síndic, la UV alegó que tiene especial cuidado en ofrecer toda la información pública en las dos lenguas oficiales, y que la citada página web disponía de unos apartados totalmente bilingües, aunque otros sólo podían ser consultados bien en valenciano, bien en castellano. La Universitat admite en su escrito que en este caso ciertamente se incumplía el régimen de cooficialidad lingüística que establece el ordenamiento jurídico, y en particular el derecho de cualquier ciudadano a relacionarse de manera completa con la UV en cualquiera de las dos lenguas oficiales.

La razón de esta «disfunción», alegaba la Universidad, fue la premura en la puesta en marcha de la nueva titulación oficial y el volumen de trabajo por la gestión de los procesos de preinscrip-

La entidad académica alega que la «disfunción» se debía a la premura en la creación y gestión de la oferta de la web

ción y matrícula, pero se ordenó al servicio que gestiona esta web que dispusiera toda la información del máster en las dos lenguas oficiales.

«No merece reproche alguno»

El Síndic dio por aceptados sus argumentos en lo que se refiere a la página web del Máster, ya que no han deducido «una actuación pública irregular que merezca reproche alguno» por parte de esta institución.

No obstante, señala el Síndic, en la tramitación de este expediente ha surgido otra cuestión sobre la que el Síndic de Greuges «no puede dejar de pronunciar-

José Cholbi, en una imagen de archivo. JOSE ALEIXANDRE

se», relativa al adecuado respeto de los derechos lingüísticos de los ciudadanos.

Así, el expediente se inició como consecuencia de un escrito dirigido a esta institución íntegramente redactado en castellano, por lo que, como garantía de los derechos reconocidos en la Llei d'Us i Ensenyament del Valencià, la Administración debe comunicarles todo lo que les afecte en la lengua oficial que elijan. La petición de informe que hizo el Síndic se hizo en la lengua ele-

gida por el interesado, pero el informe remitido por la vicerrectora de Postgrado de la UV está redactada íntegramente en valenciano, lo que «no se ajusta» a los principios legales existentes.

En consecuencia, el Síndic recuerda el derecho del ciudadano en sus relaciones con la Administración a elegir la lengua en que éste desee que se produzcan las comunicaciones y la tramitación de los expedientes, y el deber de la Administración a respetar dicha elección.

Un moment de la presentació de la campanya. LEVANTE-EMV

Recuperar el valencià a la universitat

► Una campanya vol promocionar l'ús de la nostra llengua entre els estudiants universitaris de Castelló

EUROPA PRESS CASTELLÓ

■ L'Associació Cívica Valenciana (ACV) Tirant lo Blanc i la Plataforma per la Llengua País Valencià, amb la col·laboració del Servei de Llengües i Terminologia de la Universitat Jaume I, van presentar ahir, dijous, la campanya de promoció de l'ús del valencià dirigida al col·lectiu universitari castellonenc i en què es pretén encoratjar als parlants perquè adopten conductes comunicatives «d'èxit i satisfactòries», així com animar als no parlants a usar la llengua pròpia sense complexos.

La campanya tindrà un suport visual que es reproduirà en les diverses pantalles informatives que existixen en el campus universitari. Consistirà en breus frases i afirmacions sobre la situació del valencià i les conductes personals que els universitaris poden fer per a contribuir de manera positiva a incrementar l'ús social del valencià, tant en el context universitari com la societat en general.

El que es pretén és encoratjar als valencianoparlants que facen un major ús de la llengua pròpia a través de pautes perquè la comunicació en diferents contextos siga «natural, d'èxit i satis-

La iniciativa tindrà un suport visual que es reproduirà en les diverses pantalles informatives que existixen en el campus

factòria». També s'anima a aquells que no tenen el valencià com llengua materna que l'utilitzen sense complexos. La campanya es basa en els diferents materials que ara fa anys elabora i publica la Plataforma per la Llengua País Valencià.

Una llengua útil

El delegat a Castelló de l'ACV Tirant lo Blanc, Raül Burriel, va assenyalar durant la presentació que «volem contribuir a una recuperació real del valencià en el campus i al carrer, i la manera de fer-ho no és sol animar a la gent que ho parle, sinó explicar-los com ho han de fer perquè la interacció comunicativa sigui satisfactòria». «No cal entendre que parlar en valencià és una obligació, un esforç o un exercici de militància, doncs parlar en valencià amb naturalitat és útil, divertit i ens ajuda a conèixer gent nova», va afegir.

La Acadèmia censura a las universidades y al Consell por no garantizar las clases en valenciano

- La institución denuncia que vulneran el principio de igualdad lingüística del Estatuto
- Demanda a los cargos públicos que se expresen públicamente en la lengua autóctona

SERGI PITARCH VALENCIA

■ Tras 28 años de aplicación de la Llei d'Us i Ensenyament del Valencià (LUEV) las cuentas no salen. Pese a los logros conseguidos por la norma, el uso del valenciano, sobre todo en los más jóvenes, no se generaliza y eso preocupa y mucho a las instituciones que velan por su supervivencia. De hecho, uno de los mayores problemas es que la propia norma no se aplica por parte de quienes la impulsaron y la deben fomentar, la Generalitat y las universidades. Es por ello, y vista la actual situación social, por lo que la Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL) dio ayer un tirón de orejas a estas instituciones.

En una declaración institucional, aprobada por unanimidad por todos sus académicos, la AVL concluye que en la actual situación del valenciano en todo el sistema educativo, desde la Educación Infantil hasta la enseñanza universitaria, «se deduce que no se garantizan plenamente los derechos lingüísticos y, por lo tanto, el principio de igualdad lingüística que prevé la ley».

Por ello, la institución pide al Gobierno valenciano y a los rectorados de las universidades valencianas que adopten «las medidas oportunas para garantizar que no se produzcan situaciones de discriminación real entre los ciudadanos valencianos por motivos lingüísticos». Al respecto, recuerdan que el Estatuto de Autonomía reconoce que todos los valencianos y valencianas «tienen el derecho a recibir la enseñanza en idioma valenciano» y que la LUEV prevé que los alumnos de la enseñanza obligatoria «al final de los ciclos en que se declara obligatoria la incorporación del valenciano a la enseñanza, y cualquiera que haya sido la lengua habitual al iniciar los estudios, los alumnos han de estar capacitados para utilizar, oralmente y por escrito, el valenciano en igualdad con el castellano».

Fuentes de la AVL consultadas por este periódico reconocieron que esta importante inclusión de los derechos lingüísticos en el Estatuto «no se ha reflejado en ac-

tuciones positivas hacia la lengua». Según aseveraron, las instituciones «no deben ser neutrales» en el plurilingüismo y deben apostar por la lengua propia.

En ese sentido, la AVL pide en las escuelas infantiles, proveer de los medios necesarios, tanto de recursos humanos como materiales, para preservar el derecho de los padres y madres a poder educar sus hijos en valenciano. Además, considera que hay que asegurar la enseñanza en valenciano en todos los centros educativos de Educación Infantil, Primaria y Secundaria, y hacer compatible la docencia en valenciano, en castellano y en una lengua extranjera en todos los programas educativos, con objeto de «lograr realmente» el principio de cooficialidad lingüística entre el valenciano y el castellano.

Asimismo, solicitaron garantizar en la enseñanza universitaria el derecho de todos los alumnos que se han matriculado en valenciano a «recibir una docencia real y efectiva en valenciano» y en general, la presencia del valenciano como lengua cooficial en el currículum y en las actividades de toda la comunidad universitaria. La

Una manifestación en defensa del valenciano. MARGA FERRER

La AVL recuerda que el Estatuto de Autonomía otorga derechos lingüísticos que todavía no se han desarrollado

Reclaman a las instituciones que no sean neutrales en el plurilingüismo y favorezcan el aprendizaje de valenciano

institución también recomienda en especial a los responsables de las instituciones públicas, que adopten una actitud ejemplar en cuanto al uso oral y escrito del va-

lenciano, «la lengua propia de la Comunidad Valenciana», según figura en el Estatuto de Autonomía.

Escola i EUPV con la AVL

Desde Escola Valenciana celebraron la declaración de la AVL, «ya que su papel en defensa de la lengua es vital». Para la entidad cívica, la de la institución lingüística es una incorporación de lujo al consenso que debe haber sobre que el valenciano «es la garantía de una educación plurilingüe y de calidad». Por ello, instaron a la Generalitat y las universidades a ha-

REACCIONES

Font de Mora dice que la AVL le avala

► La declaración de la Acadèmia Valenciana de la Llengua cogió ayer al conseller de Educación, Alejandro Font de Mora, compareciendo en las Cortes Valencianas. Tras hacerle referencia el diputado de Compromís, Josep Maria Pañella, sobre el comunicado, Font de Mora contestó que la institución «está plenamente de acuerdo» con él porque piden hacer compatible, como su consellería, «la enseñanza del valenciano, el castellano y una lengua propia». «Piden programas educativos plurilingües como está impulsando la Generalitat», añadió. Según Font de Mora, desde Educación «estamos trabajando en el fomento del valenciano». A partir de ahí el conseller aseguró que la Generalitat ejecuta en estos momentos 46 obras educativas por un valor de unos 200 millones de euros, inversión que, a su juicio, se realiza «para seguir generando empleo» pese al «momento de grave crisis económica», manifestó. Además dijo que desde 2003 se han puesto en funcionamiento 400 centros. LEVANTE-EMV VALENCIA

cer caso de las indicaciones de la institución normativa.

Por su parte, desde EUPV manifestaron que el comunicado de la AVL «debe hacer reflexionar al Consell del PP, quien viene arrinconando al valenciano durante demasiado tiempo. Es ya sintomático que incluso la AVL se pronuncie de este modo, dejando patente la delicadísima situación de nuestra lengua en un ámbito, el educativo, en el que además tendría que estar en unas condiciones de igualdad totales con el castellano». «La AVL retrata un panorama desolador», dijeron.

Un plan para dar el 50% de docencia en lengua propia

SESIÓN

Un 10% de claustros de la Universitat presentan hoy un documento para garantizar un trato idiomático igualitario

MAITE DUCARÓ VALENCIA

■ El trato igualitario a los dos idiomas de esta comunidad en la Universitat de València, el incremento anual de un 5 por ciento en la docencia hasta llegar al objetivo del 50 por ciento en el curso 2016-17 y asignar la oferta de clase en la lengua autóctona al profesorado mejor capacitado son las reclamaciones más destacadas de la propuesta de acuerdo que más de un 10 por ciento del claustro de la institución académica presenta

en la sesión de hoy para su aprobación.

La nueva redacción al «Pla d'Igualtat Lingüística i de Increment de la Docència en Valencià» es del Bloc d'Estudiants Agermanats (BEA) y está avalado por 30 claustros de los 300 de este órgano ante los informes que muestran que solo se oferta y un 25% de las clases en valenciano a pesar de que 9 de cada diez (el 90%) del profesorado afirma poder impartir las enseñanzas en esta lengua.

El documento señala que tendrá que haber una distribución equitativa entre las dos lenguas oficiales, en todas las titulaciones, tanto de grado como de postgrado, de toda la docencia, de forma que se «garantice un trato igualitario para los estudiantes y que todos los ti-

La propuesta exige que el criterio para asignar las clases en valenciano sea por mejor capacidad y no por antigüedad

tulados por la Universitat sean capaces de ejercer su profesión» en valenciano y en castellano.

Los firmantes de la iniciativa reclaman que se fijen los porcentajes mínimos de docencia en valenciano para los próximos cursos, en todas las titulaciones, tanto de grado como de postgrado, desde el 25% del curso 2011-12, «con un incremento anual del 5% para llegar al objetivo del 50% en el curso 2016-17». Estos porcentajes e incrementos se incluirán en el plan y en los criterios de la Oferta de

Curso Académico (OCA) aprobados anualmente.

Los departamentos de la Universitat deberán asignar las asignaturas ofrecidas en valenciano al profesorado mejor capacitado para impartir la docencia en esta lengua. Los estudiantes piden que «este factor prevalezca ante cualquier criterio de antigüedad o categoría laboral».

En este nuevo plan, se recuerda que el profesorado tiene el deber estatutario de conocer las dos lenguas oficiales por lo que deberá realizar las clases en la lengua establecida en la oferta académica. Una vez hecha la oferta y abierta la matrícula, «la lengua vehicular de la asignatura no se podrá cambiar». Los materiales deberán estar elaborados en este mismo idioma.

EDUCACIÓN

La Universitat rechaza un plan de igualdad lingüística

El claustro de la Universitat de València rechazó ayer por 85 votos a favor, 69 en contra y 11 abstenciones la propuesta del Bloc d'Estudiants Agermanats (BEA) de elaborar un plan de igualdad lingüística que permitiera "la distribución equitativa entre las dos lenguas oficiales en todas las titulaciones". El objetivo consistía en incrementar la docencia en valenciano un 5% anual hasta alcanzar, en el curso 2016-17, el 50% en cada lengua. La propuesta generó un intenso debate. Algunos claustales se mostraron de acuerdo en la idea, pero introduciendo matices. La propuesta fue finalmente rechazada.

La Universitat rechaza aumentar la docencia en valenciano hasta el 50%

► La iniciativa perdió en el claustro por 16 votos y el temor de conculcar normas de rango superior

MAITE DUCAJÚ VALENCIA

■ El incremento progresivo de la docencia en valenciano para conseguir en cinco años pasar de la oferta actual del 25 por ciento al 50% en la Universitat de València (UV) no pasó ayer la criba de su claustro. La propuesta, promovida por el Bloc d'Estudiants Agermanats (BEA) y que contaba para su debate con las firmas del 10% de los miembros de este órgano de participación, logró 69 papeletas a favor mientras que se contabilizaron 85 en contra y otras 11 en blanco. La votación, por expreso deseo de algunos claustrales, fue secreta y con urna.

El BEA buscaba renovar el «Pla d'Igualtat Lingüística i de Increment de la Docencia en Valencià», la oferta equitativa de las dos lenguas oficiales y que los profesores que tienen asignadas sus clases en valenciano, lo cumplan, y no aca-

El rector asegura que la institución académica «lo está haciendo bien» pero reconoce que hay que mejorar

ben impartiendo en castellano, como sucede en ocasiones.

El rector de la UV, Esteban Morcillo, en una breve intervención, defendió su «apoyo y promoción de nuestra lengua» pero hizo hincapié en que en esta cuestión la institución académica «está por delante de cualquier otra del sistema» aunque reconoció que «aún quedan cosas por hacer. Hay que trabajar en el plan de mejora de la docencia y de la promoción en valenciano desde el respeto al marco normativo y legislativo».

En declaraciones a **Levante-EMV** durante un receso del claustro, y en referencia a las críticas de

la Acadèmia Valenciana de la Llengua, indicó que «la Universitat lo está haciendo muy bien y lo que hay que hacer es mejorar».

Durante el debate, el profesor de la Facultad de Derecho, Vicente Baeza, afirmó que «las políticas públicas hay que evaluarlas porque su gasto procede de las arcas públicas». Tras considerar «inadmisible» que se incumplan las obligaciones de docencia en valenciano, afirmó que en el documento del BEA hay aspectos que «jurídicamente son de imposible cumplimiento. El documento no se puede aprobar por cuestiones formales que implicarían la modificación de los estatutos de la UV».

De la misma facultad, el profesor Jesús Olavarría reclamó que «se apliquen los Estatutos porque son un instrumento suficiente para que la UV pueda caminar hacia la normalización lingüística».

En el discurso de algunos claustrales subyace el recuerdo al conflicto lingüístico y jurídico que supuso hace casi veinte años para la institución un acuerdo de la Junta de Gobierno para la normalización del valenciano.

En cambio, la decana de la Facultad de Filología y Traducción, María José Coperías, afirmó que su centro apoya «cualquier propuesta de impulso del uso del valenciano» pero matizó que existen excepciones como el estudio de las filologías o la literatura castellana, en donde los exámenes deben hacerse en esta lengua.

El profesor de Economía, Ernest Cano, se preguntó si realmente había intención de aumentar la docencia en valenciano y mostró su preocupación por que se retroceda. «Somos mejor que cualquier institución del país pero en eso no nos podemos quedar» apuntó.

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Inserció laboral dels titulats. L'Adait i el Servei desenvolupen la segona edició del programa META per a la millora de l'ocupabilitat dels titulats aturats. Aquest projecte, que consta d'un itinerari formatiu i tallers, es dirigirà a quatre-centes persones. **PÀG. 5**

Entrevista a Carmen Sandoval Hurtado

Natural de Bolívia, un país on la violència de gènere és un fenomen quotidià, Sandoval, primera doctoranda de la seua universitat per una institució europea, acaba de defensar una tesi sobre aquest tema. **PÀG. 9**

NOU DISE

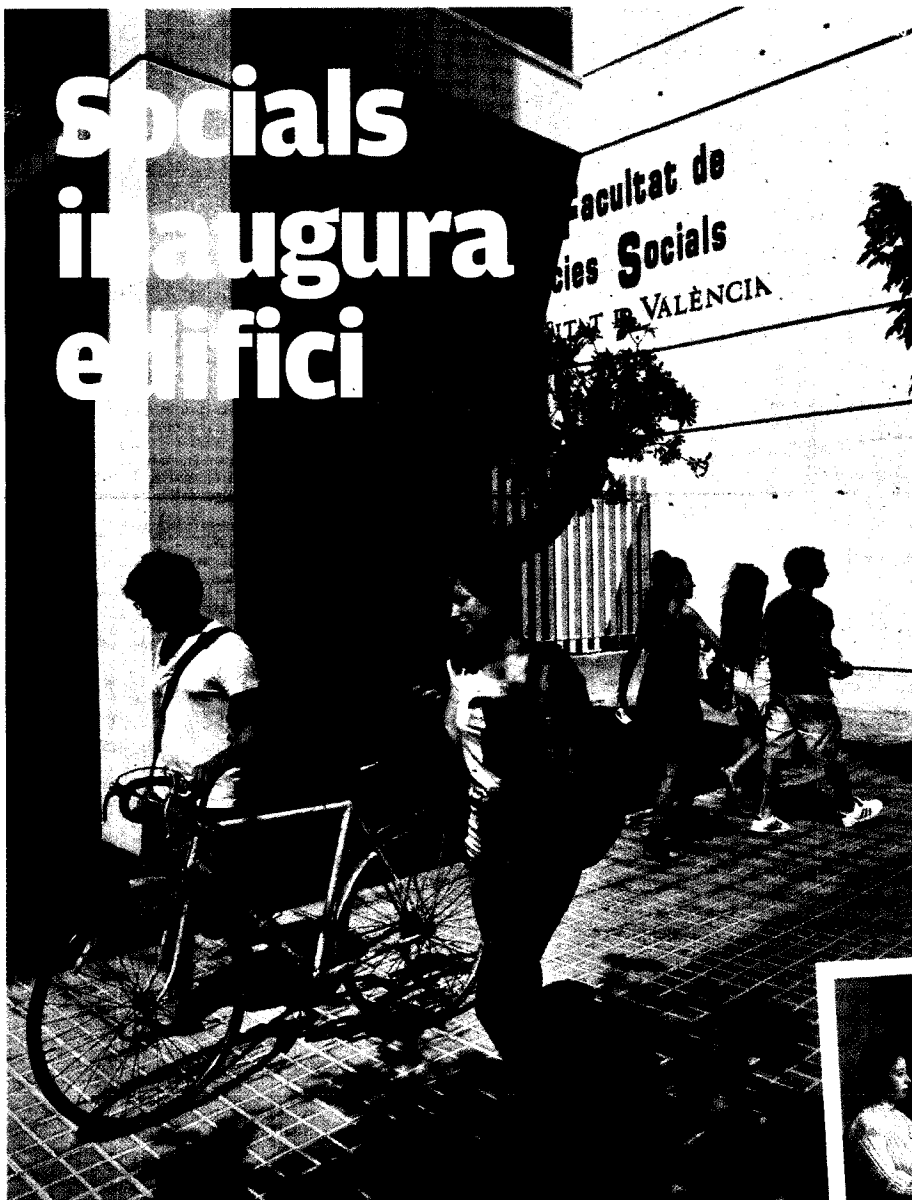
PERIÒDIC SETMANAL

www.uv.es/noudise

NÚMERO 380

24 DE FEBRER DE 2011

Socials inaugura edifici

La llengua centra els debats al Claustre

La promoció del valencià a la Universitat, especialment en la docència, va centrar els debats del Claustre de la institució, celebrat el passat dijous. Hi hagué coincidència en promoure l'ús del valencià, però discrepància en la millor estratègia. **PÀGS. 6/7**

El dia a dia en el segle XIX

Un carro que travessa les Torres de Quart, un dia de mercat davant l'Església dels Sants Joans, i un equilibrista tenen en comú que apareixen en fotos del segle XIX exposades des de hui dijous. Cinc-centes fotos inèdites que ara es poden veure a la Nau. **PÀG. 11**

La Facultat de Ciències Socials inaugura hui dijous, 24 de febrer, el seu nou edifici al Campus dels Tarongers. Serà a partir de les 12 hores. La facultat estava abans repartida entre els centres de Dret i d'Economia. En l'actualitat, 3.800 estudiants cursen les diferents titulacions que oferta el centre. La docència la imparteixen més de 230 professors i professors. El nou edifici, dissenyat per l'arquitecte Juan Añón, compta amb una superfície construïda de més de 6.600 metres quadrats. **PÀG. 12**

CLAUSTRE. El màxim òrgan de representació de la

L'increment de la docència en valencià centra el debat del Claustre

Proposta d'un grup de claustrals en favor d'un Pla d'Igualtat Lingüística

La Universitat de València destaca clarament entre la resta d'universitats en l'ús i la promoció del valencià. Tot i així, tant des dels òrgans de govern de la institució com des de sectors diferents de la comunitat universitària es coincideix en el fet que cal redoblar els esforços per tal d'augmentar la presència del valencià, sobretot en l'àmbit de la docència. Una proposta en aquesta línia va centrar els debats del Claustre celebrat el passat dijous, 17 de febrer.

REDACCIÓ

El punt que va provocar el debat va ser la presentació, a càrrec d'un grup de claustrals, d'una proposta per a instar a l'elaboració d'un Pla d'Igualtat Lingüística. L'estudiant Marc Xelvi, del Bloc d'Estudiants Agermanats, va ser l'encarregat de defensar la proposta, que demanava, entre altres qüestions, "la distribució equitativa entre les dues llengües oficials, en totes les titulacions, tant de grau com de postgrau, de tota la docència que no s'ofereix en llengües estrangeres". Així mateix, s'exigia que es fixaren "els percentatges mínims de docència en valencià per als propers cursos, en totes les titulacions, tant de grau com de postgrau, des del 25% del curs 2011-12, amb un increment anual del 5%, fins assolir l'objectiu del 50% en el curs 2016-17". També es volia garantir que els estudiants matriculats en una assignatura en valencià rebieren "en aquesta llengua tots els materials elaborats pel professorat (apuntes, presentacions en pantalla, pràctiques, etc.)".

Diversos membres del Claustre van oferir la seua opinió. El director del Servei de Política Lingüística, Josep Vicent Boira, va detallar els avanços que s'han realitzat els darrers anys en la presència del valencià a la Universitat. La vicerectora de Política Lingüística, Isabel Vázquez, es va referir a un informe recent de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua on s'afirma que la de Valèn-

Renovació parcial de huit òrgans col·legiats

El Claustre de la Universitat de València va procedir a renovar, en la seua sessió del passat dijous, dia 17 de febrer, la composició de huit òrgans col·legiats.

La Mesa del Claustre va ser un dels òrgans la composició del qual va ser renovada parcialment. S'hi han incorporat Julio Hurtado, en representació del PDI doctor amb vinculació permanent, i Carmen Estevan, com a suplent. També s'hi han incorporat la PAS Marta Aguilar i els estudiants Miguel Vargas i Rubén Navas.

Al Consell de Govern s'han incorporat els estudiants Paula Serrano, Gabriel Yan Salinas, Clara Eugènia Cascant i Aina-Meritxell Tarraso; així com Pilar Soriano (representant del PDI no doctor o sense vinculació permanent).

A la Comissió d'Estatuts han

entrat Consuelo Dolz (representant del PDI no doctor o sense vinculació permanent), José María Pérez (PAS) i els estudiants Beatriz Castaño, Carlos Manzana, María Buigues, Rubén Ramírez, Pau Flores, Joan Sanchis i Abel Baselga.

Per a la Comissió d'Investigació es va triar Alexandra Valencia (representant del personal investigador en formació).

La Comissió de Professorat, per la seua banda, incorpora Gabriel Buigues (representant del PDI doctor amb vinculació permanent).

La Junta Electoral (en la imatge, d'arxíu, una urna d'un procés electoral celebrat a la Universitat de València) ha incorporat Carmen Salcedo (PDI doctor amb vinculació permanent) i els estudiants Arnau Alonso i Àngel Mínguez.

A la Comissió de Reclamacions s'han afegit els catedràtics Elena Olmos i Juan Francisco Ascaso.

Finalment, van estar triades les dues vicesíndiques de la Sindicatura de Greuges, que seran l'estudianta de Dret Laia Mauri i la PAS del Servei d'Informàtica Fuensanta Doménech.

D'altra banda, durant el Claustre, el rector Esteban Morcillo va centrar el seu informe en tres elements positius ocorreguts des de l'anterior sessió (juliol): l'obtenció del segell de Campus d'Excel·lència Internacional per al projecte VLC-Campus, l'èxit del procés d'inscripció per al curs 2010-2011 (un 23% més d'estudiants trien la Universitat com a primera opció) i la signatura del Pla Autònom de Finançament Universitari.

institució discrepa sobre l'estratègia per a promoure la llengua pròpia

■ **Consens sobre la necessitat de fomentar el valencià, però discrepància sobre els millors mecanismes**

■ **La Universitat de València destaca entre les universitats en la promoció i l'ús de la llengua pròpia**

cia és la universitat líder en docència en valencià. Vázquez va afegir que, tanmateix, cal continuar treballant en aquest camp.

Professors de la Facultat de Dret (Vicente Baeza i Jesús Olavarria) van assenyalar que la proposta portada al Claustre no podia ser aprovada perquè conculcava normes superiors, com ara els Estatuts de la institució. Aquesta idea va ser rebutjada pel professor de Ciències Socials Ernest Cano. La degana de Filologia, Traducció i Comunicació, María José Coperías, va donar suport a la proposta presentada per Xelvi, però va introduir-hi matisacions. Per la seua banda, el director de l'ETSE, Vicente Cerverón, va demanar que s'estudie, cas per cas, la demanda de valencià en cada titulació perquè es tracta de percentatges diferents. En la mateixa línia es van expressar altres claustrals.

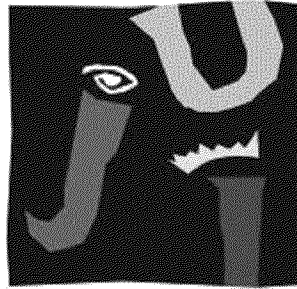
La proposta que demanava un Pla d'Igualtat Lingüística va rebre el suport dels estudiants d'A Contracorrent i del Sindicat d'Estudiants dels Països Catalans, entre altres. Per la seua banda, la vicerectora de Postgrau, Rosa Marín, va demanar una diferenciació entre les titulacions de grau i els postgraus, on la realitat és distinta.

Finalment, la proposta va ser rebutjada per 85 vots en contra, 69 a favor i 11 vots en blanc.

Tanmateix, les accions en favor de la promoció del valencià (tant l'ús social com en l'àmbit de la docència universitària) són compartides pels diversos òrgans de govern de la institució. Tal com acaba de recordar la vicerectora d'Estudis i Política Lingüística, Isabel Vázquez, el Consell de Govern ha acordat recentment que la docència no impartida en alguna llengua estrangera en les diverses titulacions de la Universitat de València "s'haurà de distribuir de manera equitativa entre les dues llengües oficials". Vázquez afirma: "Aquest horitzó és necessari per assegurar el respecte al dret dels estudiants a elegir la llengua oficial en què volen cursar els estudis i a rebre l'ensenyament en valencià".

La informació sobre com organitzar les classes es troba en: www.uv.es/pdi/ofertacursoacademico/Criteris_OCA_11-12.pdf.

El Vicerectorat de Política Lingüística recorda que la Universitat posa a l'abast del professorat una sèrie de serveis per al foment del valencià, des del Centre d'Autoaprenentatge (per tal d'augmentar la competència lingüística) a l'elaboració de materials (apunts, presentacions PPT, exercicis, exàmens...), passant per traduccions i correccions gratuïtes.

UNIVERSITAT
JAUME·I

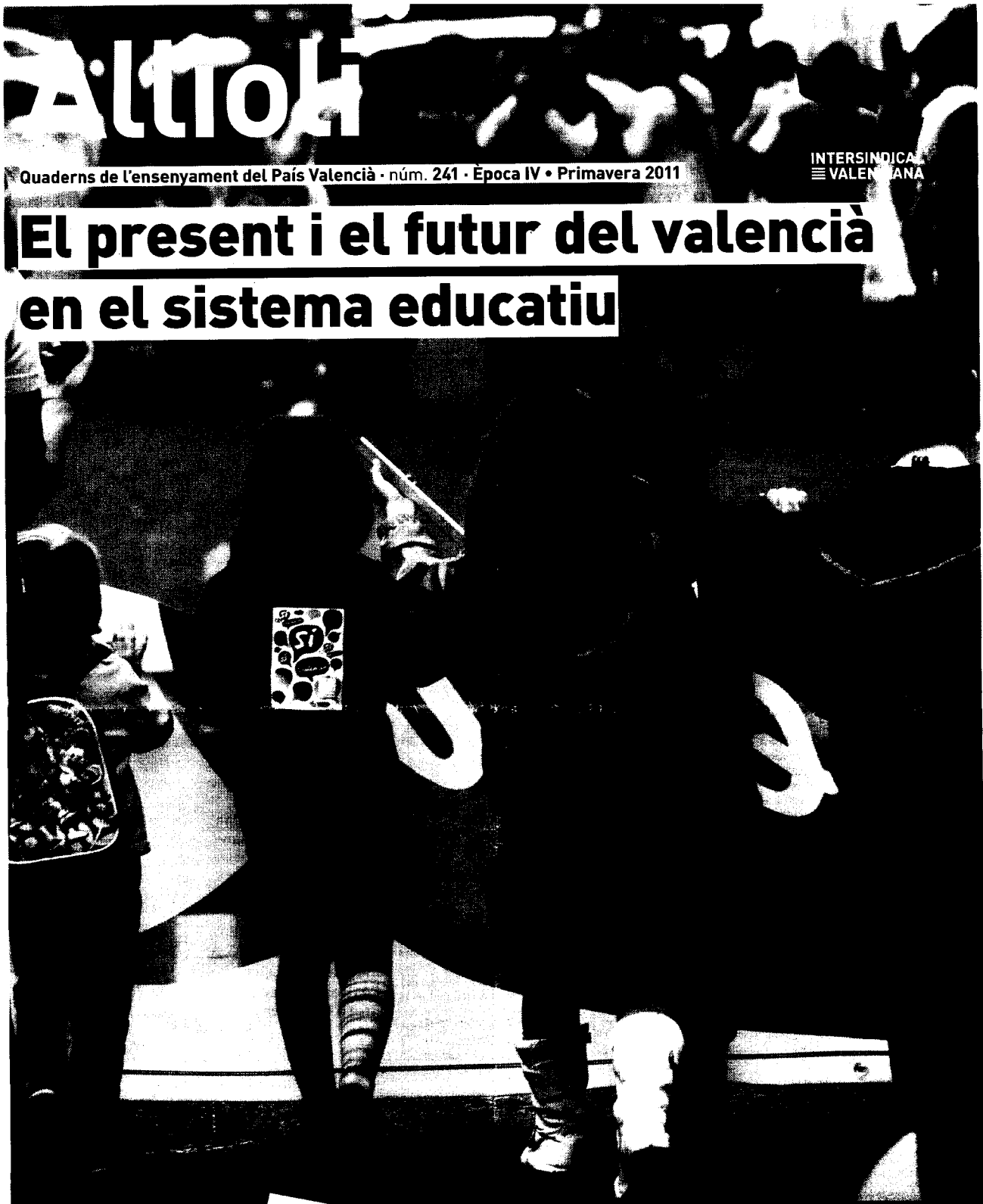
Les llengües de la docència a la Universitat Jaume I

Informe del curs 2010/2011

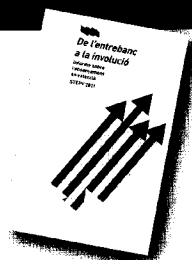
Àrea de Promoció Lingüística
Servei de Llengües i Terminologia

Març de 2011

[http://www.uji.es/bin/serveis/slt/triam/triam11/pre
sen.pdf](http://www.uji.es/bin/serveis/slt/triam/triam11/pre
sen.pdf)

STEPV presenta
l'informe "De
l'entrebanc a la
involució" sobre
l'ensenyament en
valencià

> PÀG. 2 a 4

Educació pretén
limitar a una
matèria l'extensió
del valencià en
els PIP

> PÀG. 5

Quina educació
plurilingüe per al
País Valencià?

Vicent Pascual exposa el
pla plurilingüe d'Escola
Valenciana

> PÀG. 6 i 7

El mal exemple
del decret gallec
d'ensenyament
plurilingüe

> PÀG. 8

EDITORIAL

El valencià és de llei, i la llei s'ha de complir

Quasi un fet excepcional, les Corts valencianes van aprovar per unanimitat la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV) el 1983 i va rebre un suport popular i ciutadà innegable. Des del 1995, el resultat de la política lingüística del Partit Popular, obligat a desplegar-la i aplicar-la, ha sigut el tracte desigual per a l'alumnat i la introducció d'una triple fragmentació, que provoca un desequilibri, que cal reconduir, en el sistema educatiu valencià: per territoris, per trams educatius i per titularitat dels centres.

Aprendre en valencià és cosa, bàsicament, dels xiquets i xiquetes d'infantil, que assistisquen a l'escola pública i si viuen en les comarques de Castelló. Com més cap al sud, menys valencià; com més edat, menys valencià.

El creixement, lent i desequilibrat, corre perill de detindre's i començar a involucionar

Com més escola concertada, pagada amb els diners de totes i tots, menys valencià.

I l'opacitat de l'administració sobre resultats i aplicació de la llei és obstinada. Sense dades, sense valoracions, sense planificació.

l'administració planteja un fals dilema i sembla interessada a obrir una batalla sense trellat: anglés contra valencià, castellà contra valencià. Enceta una xarxa de centres plurilingües i retalla els programes d'incorporació progressiva (PIP), atés que no permet el desenvolupament de la incorporació progressiva i limita a una assignatura no lingüística l'extensió. Abans, havia retallat unitats d'ESO en els programes d'ensenyament en valencià, no havia autoritzat canvis de programes en infantil, havia retallat l'oferta de programes d'ensenyament en valencià (PEV) per a batxillerat, havia retallat les partides pressupostàries per al valencià, havia deixat la catalogació lingüística del professorat de secundària per a un altre moment i havia començat a reduir el nombre d'assessores i assessors de valencià.

Amb les iniciatives esmentades de la conselleria d'Educació, el creixement, lent i desequilibrat, corre perill de detindre's i començar a involucionar. Les il·lusions i el compromís de tanta gent: professorat, alumnat, assessores i assessors, tècnics, ajuntaments, associacions cíviques, sindicats, partits polítics, i tots els esforços invertits a fer possible un avanç significatiu en l'aprenentatge i l'ús del valencià, entraran en fase de regressió. I el consens s'haurà acabat.

En aquest país, una societat moderna on el plurilingüisme és un fet que suma, incorpora i crea oportunitats laborals i econòmiques, la vertebració social i territorial s'ha de fer prenent com a base una llengua, la pròpia, tot respectant la llengua familiar de cada ciutadà. Així és sentit per la mateixa societat, com demostra l'increment continu de demanda d'ensenyament en valencià. La llengua n'és el símbol, però no sols això: "Allò que siga el poble serà la llengua, o viceversa, allò que siga la llengua serà el poble: la identificació resulta ineludible [Joan Fuster]".

STEPV INFORMA SOBRE L'ENSENYAMENT EN VALENCIÀ

El valencià, ofegat en un sistema fragmentat que incompleix la llei

El sindicat publica l'informe "De l'entrebanc a la involució", sobre l'estat de l'ensenyament en valencià

Inici del curs en una escola valenciana FOTO: AMADEU SANZ

Allioli

Des de l'any 1999, quan STEPV comença a publicar regularment un informe sobre la situació del valencià en l'ensenyament, les conclusions a què arribem han variat poca cosa: continuem constatant un lent desplegament de la Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià (LUEV).

Quasi trenta anys després de l'aprovació de la LUEV, per unanimitat de les Corts valencianes, només un 29% de l'alumnat rep l'ensenyament en valencià, malgrat que hem constatat el creixement de la demanda. En l'informe, el Sindicat denuncia, també, el desequilibri territorial, per titularitat pública o privada, i per etapes educatives amb què s'aplica. La novetat d'enguany, i el que justifica el títol de l'edició del 2011 de l'informe, és el canvi d'actitud de la conselleria d'Educació envers l'ensenyament en valencià, amb

A males penes trobariem una persona que haja pogut cursar en valencià tota l'escolarització

El Consell ha començat a canviar una política lingüística d'entrebancs per una altra d'involució

modificacions de la normativa de desplegament de la LUEV, la creació d'una xarxa de centres pretesament plurilingües a costa del valencià, les amenaces de fer desaparèixer els programes lingüístics, les retallades

de les partides pressupostàries per ajudes al valencià, la reducció del nombre d'assessors i assessores de valencià, etc.

El sindicat té la certesa que el moment és decisiu per al futur de la llengua en l'àmbit educatiu, perquè el govern valencià ha començat a canviar una política lingüística d'entrebancs per una altra, de ben diferent, d'autèntica involució contra l'extensió i consolidació del valencià en l'ensenyament.

Quasi dues generacions d'alumnat han passat pel sistema educatiu sense que la LUEV s'haja aplicat en tota l'extensió. Amb dificultat trobaríem una persona que s'haja pogut escolaritzar en valencià des dels 3 anys fins a acabar un cicle formatiu o una carrera universitària. La demora a aconseguir els objectius és ara una clara oposició a la llengua. Haurem de reclamar que el valencià és de llei, i que la llei s'ha de complir.

Objectius i fonts de l'informe

L'informe *De l'entrebanc a la involució* es proposa, per una banda, unificar les dades oficials elaborades i/o fetes públiques des de diversos organismes i institucions, per poder tindre una visió rigorosa i el més completa possible del grau de compliment de la LUEV en el sistema educatiu de règim no universitari. D'altra banda, pretén denunciar l'opacitat amb què

l'administració valenciana tracta aquest tema. No coneixem un sol informe, ni una sola valoració rigorosa i completa, ni una sola avaluació de la conselleria d'Educació sobre el valencià en l'ensenyament. Mentrestant, es promouen frívolament canvis de legislació i d'organització del sistema educatiu, sense compartir amb la comunitat educativa ni les dades, ni les anàlisis.

Fonts de l'informe

- Anuario estadístico. Las cifras de la educación en España. Ministerio d'Educació, 2011.
- Libro Blanco de la Enseñanza Secundaria, 1998-2009, Uned, 2010.
- Dossier Curs Escolar 2009/10. Conselleria d'Educació.
- Informes sobre l'ensenyament en valencià, STEPV (1999 a 2009).
- Guia de centres, Conselleria d'Educació 2009-2010

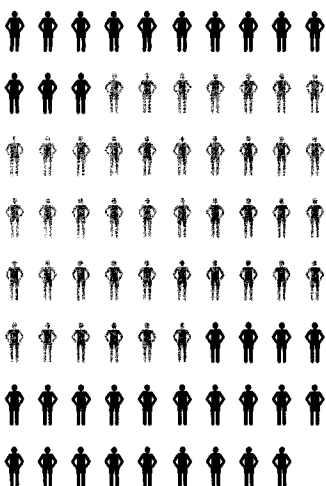
La xarxa privada, la secundària i Alacant marquen la discontinuïtat del sistema

Com més cap al sud del territori menys valencià, com més edat menys valencià, com més ensenyament concertat, pagat amb diners públics, menys valencià. A hores d'ara podem concloure que el nostre sistema educatiu és un sistema fragmentat que, per tant, no compleix la llei.

Allioli
Una anàlisi de l'aplicació de la LUEV que abaste la totalitat del sistema educatiu, mostra la lentíssima aplicació de la llei i l'escàs creixement de l'alumnat en valencià. Així mateix, l'anàlisi fa palès que les polítiques que ha aplicat el govern valencià des de l'any 1995 han consolidat forts desequilibris entre els trams educatius, entre centres públics i privats, i entre territoris. L'alumnat escolaritzat en programes d'ensenyament en valencià, representa un 29% del total de l'alumnat; mentre que l'alumnat escolaritzat en programes d'incorporació progressiva (PIP) representa el 71% -un 54,2% en zones de predomini lingüístic valencià, i un 16,8% de les zones de predomini lingüístic castellà, en les quals el valencià només s'imparteix com a assignatura. ■ 3 de cada 10 alumnes s'escolaritzen en programes d'ensenyament en valencià. ■ 5 de cada 10 alumnes s'escolaritzen en programes que incorporen progressivament el valencià. Fins ara tenien, com a mínim, una assignatura en valencià. A partir d'ara, només tindran una única assignatura en valencià. ■ 2 de cada 10 només estudien el valencià com a assignatura.

■ Alumnat en els diferents programes educatius

Total del País Valencià

■ Valencià només com a assignatura ■ PIP ■ PEV/PIL
Cada figura equival a 10.000 alumnes.

Creixement lentíssim

L'alumnat que s'escolaritza en valencià creix però ho fa tantament: en una dècada el creixement ha sigut només d'un 11%. El curs 1998/99, el percentatge d'alumnat que estudiava en valencià representava un 16% sobre el total, el curs 2007/08, la mitjana era del 27% [dades del *Libro Blanco de la Enseñanza Secundaria, 1998-2009*, Uned].

D'altra banda, l'exempció a l'assignatura de valencià continua sent permesa. En secundària, segons dades del curs 2005/06, es van "atorgar" l'exempció a un 28,66% de l'alumnat a Alacant, un 21,73% a València i un 8,67% a Castelló. Com diu la inspectora Tudi Torró en el *Llibre blanc de l'ús del valencià (AVL, 2008)*: «Una bona part de l'alumnat de les zones castellanoparlants han passat tota la seua escolaritat obligatòria sense conèixer ni aprendre una de les dues llengües oficials (...). Aquesta situació no ha fet més que perpetuar la divisió existent entre valencians que són bilingües -valencià i castellà- i valencians que són monolingües -únicament castellà».

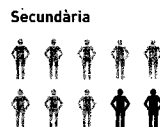
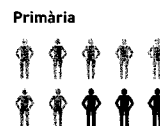
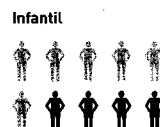
Fragmentació entre etapes educatives

L'administració no només no assegura la continuïtat del sistema, dels programes d'ensenyament en valencià (PEV/PIL), sinó que els fa desaparèixer mentre que l'alumnat avança al llarg de l'escolarització.

Mentre que un 35,9% de l'alumnat en infantil s'acull a programes PEV/PIL, un 33,3% ho fa en primària, només un 27,3% pot continuar fent-ho en ESO. En batxillerat un 18% en tindrà la sort i un 4,6%, en formació professional. L'educació especial només atén un 1% d'alumnat en valencià, cap alumne en batxillerat a distància. Als centres de FPA -formació permanent d'adults- o ensenyaments artístics, no figura alumnat en valencià, segons dades del curs 2006/07.

■ Alumnat que estudia en valencià

Per etapes

En entrar al sistema, 4 de cada 10 xiquets i xiquetes escullen programes en valencià, en passar a primària només podran fer-ho 3, que es convertiran en 2 en arribar a l'ESO, i quedarà només 1 en batxillerat, que desapareixerà finalment, i es convertirà en cap si tria cicles formatius. El camí no pot ser més decebedor. Com més edat menys valencià: de 4 a 0.

Fragmentació entre la xarxa pública i la privada

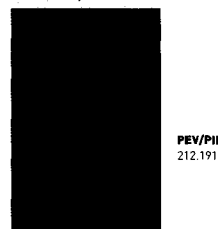
S'ha consolidat una doble xarxa pública/privada per a l'ensenyament en valencià. El 93,09% de l'alumnat escolaritzat en valencià ho fa en centres públics mentre que només un 6,32% ho fa en la privada concertada, i un 0,59% en la privada. És a dir, no arriba a un de cada deu que ho fa en la xarxa privada.

S'ha de tindre en compte que de cada 10 alumnes de tot el sistema educatiu valencià, 7 s'escolaritzen en la xarxa pública i 3 ho fan en la privada, una quantitat important d'alumnat que queda, pràcticament, al marge dels programes en valencià. L'alumnat escolaritzat en la xarxa privada concertada se situava en el 32% en el curs 2009-2010, d'un total de 796.889 alumnes.

■ El valencià en la xarxa pública

PIP 239.727

■ El valencià en la xarxa privada

PIP 194.520

PEV/PIL 21.327

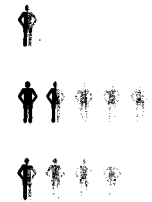
Només un alumne de cada 20 dels que s'escolaritzen en la xarxa privada concertada ho fa en valencià; 15 s'escolaritzen en PIP -sense que es conega ni una dada sobre el seguiment-, i 2, ubicat en les zones de predomini lingüístic castellà, només estudia el valencià com a assignatura.

Fragmentació entre territoris

La població valenciana es concentra majoritàriament a les demarcacions de València i Alacant i, a una gran distància, se situa Castelló. Pel que fa a l'alumnat, segons dades del curs 2010/11 de cada 10 alumnes escolaritzats en tot el sistema, 5 s'ubiquen a la demarcació de València, quasi 4 a la d'Alacant i només 1 a la de Castelló.

■ Alumnat que estudia en valencià

Per territoris

Dels 5 escolaritzats a la demarcació de València, només 1,5 estudia en valencià, cosa que representa menys d'un 30%. A la demarcació d'Alacant, dels 4 escolaritzats només mig, menys d'un 20%, ho fa en valencià. La demarcació de Castelló, amb una incidència mínima sobre la globalitat de l'alumnat, és la que escolaritza en valencià un major percentatge, un 50%, cosa que significa que la meitat d'1 ho fa en valencià.

La ciutat de València

València ciutat, amb 797.654 habitants, representa vora un 20% de la població resident en les zones de predomini lingüístic valencià, i és, també, el nucli més important de població escolaritzada. Per tant, analitzar-ne la situació esdevé essencial. El que se'n desprén és summament preocupant i decebedor. València se situa per davall de la mitjana per a tot el sistema, i manifesta un comportament diferent i poc ajustat a llei. (Quadre 1, Quadre 2, Quadre 3)
a) De 10 xiquetes i xiquets que comencen amb 3 anys, se n'escolaritzen en valencià 1,5, que es mantenen, si fa no fa, fins a l'ESO. En passar a batxillerat se'n perd 1; si opta per un cicle formatiu haurà de renunciar a la llengua.
b) El percentatge sobre el total de l'alumnat escolaritzat en valencià cau quasi 21 punts per a la capital del País Valencià: d'un 29% global per a tot el sistema, València només té un 8% d'alumnat escolaritzat en valencià en tots els trams, 15.360 d'un total de 121.001.

Concentració a la plaça de Manises el 2 d'abril per l'escola pública FOTO: AMADEU SANZ

QUINA EDUCACIÓ PLURILINGÜE PER AL PAÍS VALENCIÀ?

VICENT PASCUAL

A la vista dels missatges ambigus i contradictoris que circulen, és natural que el professorat es faça algunes preguntes bàsiques sobre què és l'educació plurilingüe i quina és la millor manera d'aplicar-la en el nostre context.

Què és l'educació plurilingüe i intercultural?

En el context valencià, l'educació plurilingüe i intercultural ha de ser un model educatiu que es proposa l'adquisició per part de tots els alumnes i les alumnes d'una competència plurilingüe en les llengües curriculars, una competència acadèmica elevada en les diferents àrees adquirida mitjançant l'ús vehicular de tres o més llengües, i la capacitat de conviure en una societat progressivament multilingüe i multicultural.

La potenciació de la nostra llengua i cultura tot convertint-la en el nucli organitzador del currículum, i la normalització de l'ús social, administratiu i acadèmic del valencià en els centres i el sistema educatiu.

Com hauria d'organitzar-se el sistema educatiu per a aconseguir aquests objectius?

Per aconseguir aquests objectius, tenint en compte la legislació vigent i l'experiència en educació bilingüe dels darrers anys, el sistema educatiu hauria d'organitzar-se en programes plurilingües que foren la continuació natural dels programes bilingües actuals:

A. A l'educació infantil i primària, dos programes òptims —el Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Valencià (PPEV) i el Programa Plurilingüe d'Immersion Lingüística (PPIL)— i un programa de mínims —el Programa Plurilingüe d'Incorporació Progressiva (PPIP).

B. A l'educació secundària, un programa òptim —el Programa Plurilingüe d'Ensenyament en Valencià (PPEV)— i un programa de mínims —el Programa Plurilingüe d'Incorporació Progressiva (PPIP).

Com hauria de concretar el centre el programa plurilingüe que vol aplicar?

A partir del context, cada centre concretaria el programa que vol aplicar mitjançant el seu Projecte Lingüístic —format pel Pla d'ensenyament i ús vehicular de les Llengües (l'actual DPP) i el Pla de Normalització del Valencià (l'actual PNL). L'equip de professores i professors hi especificaria els objectius, debatiria i consensuaria l'organització, els mitjans i els recursos per a aconseguir-los, i establiria les mesures d'avaluació.

Quina és la metodologia adequada per a aplicar un projecte plurilingüe a l'aula?

L'educació plurilingüe no pot construir la competència plurilingüe dels alumnes i les alumnes a partir del tractament independent de cada llengua. L'educació plurilingüe exigeix un plantejament global de l'ensenyament i ús vehicular de totes les llengües i la utilització d'enfocaments plurilingües a l'aula en línia amb les propostes del Consell d'Europa, especialment els enfocaments plurilingües integrats: el Tractament Integrat de les Llengües (TIL) i el Tractament Integrat de les Llengües i els Continguts de les àrees no lingüístiques (TILC).

Quines mesures organitzatives exigirà als centres?

L'educació plurilingüe no és una innovació que pugui ser aplicada individualment per qualsevol professora o professor. Exigeix un plantejament global que implica tots els cicles i etapes, i la totalitat del professorat del centre. Aquest plantejament global és el que permet una coordinació vertical i horitzontal de continguts i metodologies, una organització flexible de l'alumnat per tal d'adequar-hi la intervenció didàctica i un ensenyament en equip en què cada professora o professor assumeix amb la resta de l'equip la responsabilitat compartida pel que fa a l'assoliment dels objectius tant lingüístics com disciplinars.

Quins serien els recursos necessaris?

L'aplicació d'un projecte plurilingüe és una tasca ericada de dificultats. No es pot pretendre, doncs, que el professorat inici

la implantació de un projecte d'educació plurilingüe sense el suport i els recursos necessaris per a planificar-lo, aplicar-lo i avaluar-lo. Entre altres, necessita materials curriculars idonis, assessorament i formació durant l'aplicació del projecte, suport de l'administració i de la comunitat educativa i els recursos humans i materials necessaris.

Com s'avaluarà el projecte plurilingüe?

El projecte d'educació plurilingüe d'un centre no és un procés que pugui avançar de manera segura sense el seguiment i control adequats. Una avaluació periòdica permetria la comprovació del rendiment del centre, l'establiment de plans de millora, la dotació de recursos suplementaris d'acord amb les dificultats del centre i la comparació del nivell d'èxit de diferents projectes lingüístics de centres distints en contextos semblants per tal de descobrir els factors que influeixen en aquest èxit.

Trobareu més informació al document *L'escola valenciana. Un model d'educació plurilingüe i intercultural per al sistema educatiu valencià*: http://www.fev.org/lesclaus/Model_escola_plurilingue.pdf

Vicent Pascual va nàixer a Silla (Horta Sud) el 1944. És especialista en el camp de l'educació plurilingüe, treballa en la Unitat per l'Educació Multilingüe de la Universitat d'Alacant.

Quines característiques haurien de tindre aquests programes?

PPEV	PPIL	PPIP
Ensenyament del Valencià (L1) des de l'EI.	Ensenyament del Valencià (L2) des de l'EI.	Ensenyament del Valencià des de l'EI.
Instrucció sistemàtica inicial a la lectoescriptura en valencià.		Instrucció simultània començant per la llengua de l'alumne.
		L'anglès s'incorpora als 3 o 4 anys. Ho fa com a llengua d'instrucció i disposa del 25% del temps d'ús vehicular. La incorporació del castellà s'ajorna fins a l'acabament del cicle primer o començament del segon d'educació primària.
		Si el castellà s'incorpora als 3 anys, l'anglès s'ajorna al cicle primer d'educació primària, tot atorgant-li el 33% del temps d'ús vehicular.
Ús majoritari del Valencià (L1) com a llengua d'instrucció.	Ús majoritari del Valencià (L2) com a llengua d'instrucció.	Ús vehicular del valencià mai per davall del 50% de l'horari de les ANL.

Una vista de l'Aula Magna de la Universitat de València durant l'acte d'Escola Valenciana FOTO: Escola Valenciana

JAUME FULLANA, DE LA COMISSIÓ D'ENSENYAMENT D'ESCOLA VALENCIANA

“Posar obstacles a l'ensenyament en valencià, no és educació plurilingüe”

El 26 de febrer, la Federació Escola Valenciana va presentar la proposta de Vicent Pascual “Un model d'educació plurilingüe i intercultural per al sistema educatiu valencià”, a l'Aula Magna de la Universitat de València.

Allioli

Hi va intervenir, a més de l'autor, Vicent Brotons, de la Unitat d'Educació Multilingüe de la Universitat d'Alacant, organisme encarregat d'elaborar la proposta. Jaume Fullana, portaveu de la comissió d'ensenyament de la Federació, ens va fer la introducció tot dedicant l'atenció al context en què situa el document.

Quins són els objectius l'educació plurilingüe al nostre territori?

L'escola ha de garantir que tot l'alumnat tinga, en finalitzar els estudis obligatoris una competència equilibrada de les llengües oficials i han de ser capaços d'interactuar bàsicament amb una o dues llengües estrangeres.

Que hem après al llarg d'aquests últims anys d'educació bilingüe?

Sabem més coses sobre com hem d'ensenyar els mestres i sabem més coses sobre com aprenen els xiquets i xiquetes... Entre altres coses, hem après, pel que fa a l'educació plurilingüe i intercultural, que els programes que millor s'ajusten als objec-

El valencià no és un problema en els estudis, sinó la condició necessària per a l'excel·lència

L'escola ha de garantir que tot l'alumnat tinga una competència equilibrada de les llengües oficials

tius que tots compartim són els PIL i els PEV.

Des d'on partim?

Es fa evident que, per a avançar, cal partir del coneixement que tenim del que volem millorar. En el món educatiu estem posats a avaluar. Una altra cosa és que l'avaluació impregne també la política educativa, l'acció dels governants. Una cosa és el coneixement i una altra, de ben diferent, és l'acció... Observem amb molta preocupació que hi ha una gran distància entre els objectius que es formulen i la realitat.

Quines deficiències observa Escola Valenciana pel que fa a l'aplicació de programes plurilingües al nostre territori?

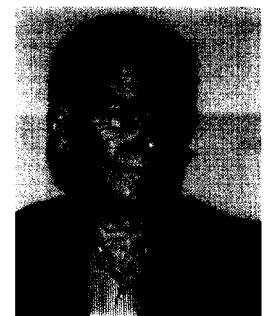
Pel que fa a la formació del professorat, que molts mestres arriben encara als centres educatius sense competència lingüística en valencià, fet que constitueix una entrebanc per a l'aplicació dels programes. La formació permanent del professorat s'ha convertit, en general, en una qüestió merament administrativa més adreçada a la promoció personal que a donar resposta a les necessitats del sistema. Com a exemple, podem tindre present la reducció de la plantilla d'assessors

lingüístics en més del 50% en el curs 2010-2011, una retallada que constitueix a hores d'ara una autèntica barrera per a la formació dels docents.

Estem preocupats pel desenvolupament normatiu. Sabem que l'educació plurilingüe s'ha d'emmarcar dins d'una planificació que va des de l'educació infantil i que es desplega progressivament i amb coherència a través de les diferents etapes del sistema educatiu fins a la universitat. No obstant això, encara no es garanteix la continuïtat dels programes d'educació plurilingüe en els instituts, mentre que l'assignatura d'EpC en anglès, la incorporació del xinès mandari o els programes experimentals amb presència vehicular testimonial de les llengües oficials són alguns exemples d'actuacions puntuals de la conselleria, que es caracteritzen per la improvisació i que no encaixen en una política educativa plurilingüe global i coherent”.

Quin és el missatge que hem de transmetre a la nostra societat?

Posar obstacles a l'ensenyament en valencià, no és educació plurilingüe; posar obstacles a l'ensenyament en valencià és tornar cap a l'educació monolingüe i és un incompliment de la llei. El valencià no és un problema en els estudis de les xiquetes i xiquets valencians, sinó més aviat la condició necessària per a l'excel·lència.

Jaume Fullana

L'aprenentatge de llengües ha de tindre una base científica

STEPV i Escola Valenciana solen estar d'acord quan fan propostes adreçades al món educatiu. Totes dues entitats estan d'acord amb el fet que l'ensenyament ha de ser una mitjà de transformació social, un factor de progrés per al conjunt de la ciutadania i que, per tant, ha de partir de la cultura pròpia des d'on quaitar i intervenir en la resta del món. Ens interessa, per consegüent, la solidaritat, tant cap a dins de casa com cap a fora.

Escola Valenciana explica en aquestes pàgines com s'ha d'abordar el repte de l'educació multilingüe: fent valdre l'experiència acumulada en els darrers 25 anys d'educació bilingüe cal avançar incorporant el coneixement d'una o més llengües estrangeres, i cal fer-ho d'una manera assenyada i planificada, i per al conjunt de la població, perquè tothom es beneficie dels avanços en matèria

educativa. STEPV i Escola Valenciana reconeixen que els programes PIL i PEV són els més eficaços per a assolir els objectius que marca la llei per a la formació lingüística de l'alumnat, tal com posen en relleu els estudis pertinents, perquè tenen en compte el context social i s'adequen al que planteja la psicolingüística.

En el cas valencià, la llengua pròpia té una posició social minoritzada, mentre que el castellà és la llengua dominant. En aquestes condicions, les experiències d'arreu del món en educació bilingüe ens diuen que la llengua minoritzada serà millor assolida si té una posició en el sistema educatiu que compense aquesta situació, és a dir, si és la llengua vehicular. També sabem que les llengües s'aprenen en la mesura que s'usen, que s'empren en situacions de comunicació. Per això cal que la llengua estrangera haja de ser usada per a ser apresada en l'escola. Tot açò necessita que l'aprenentatge de totes tres llengües

Els PIL i PEV són més eficaços amb els objectius de la llei per a la formació lingüística de l'alumnat

siga introduït amb criteris educatius, d'acord amb el que la psicolingüística ens diu sobre l'aprenentatge de les llengües: immersió en les llengües minoritzades, assoliment de la lectoescriptura primer en una de les llengües minoritzades, després en la resta. Comptat i debatut, l'aprenentatge de llengües ha de tindre una base científica i no ideològica, sense prejudis.

Que els objectius d'aprenentatge de les llengües oficials siguin igualitaris no ho

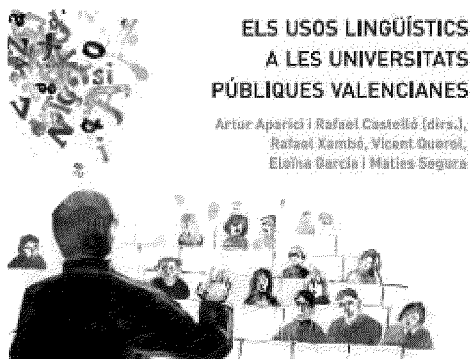
discuteix ningú, si més no sobre el paper. Una altra cosa és el que es fa, perquè no sempre la lletra i l'acció van de la mà. Si no discutim que valencià i castellà es coneixen i es puguem usar en condicions d'igualtat, haurem de fer tot allò que ens porte a assolir aquest objectiu i a descartar el que no ens serveix. Fem amb les llengües com fem amb les matemàtiques i amb la biologia: optem pel que funciona, que dona resultats òptims per a la major part de la població, tenint en compte les condicions de partida.

Estem d'acord amb Escola Valenciana que els xiquets i les xiquetes tenen molt a guanyar si es fan les coses bé, per això no escatimem esforços per continuar mantenint vies de diàleg i de reflexió amb les nostres institucions, amb els partits polítics, amb les universitats, amb la societat valenciana en general. Així és com podem fer passos decisius cap a una autèntica educació plurilingüe.

Des de Lliria cap a Itaca

<http://blocs.mesvilaweb.cat/vicentgalduf>

Estudi sobre els usos lingüístics a les universitats valencianes

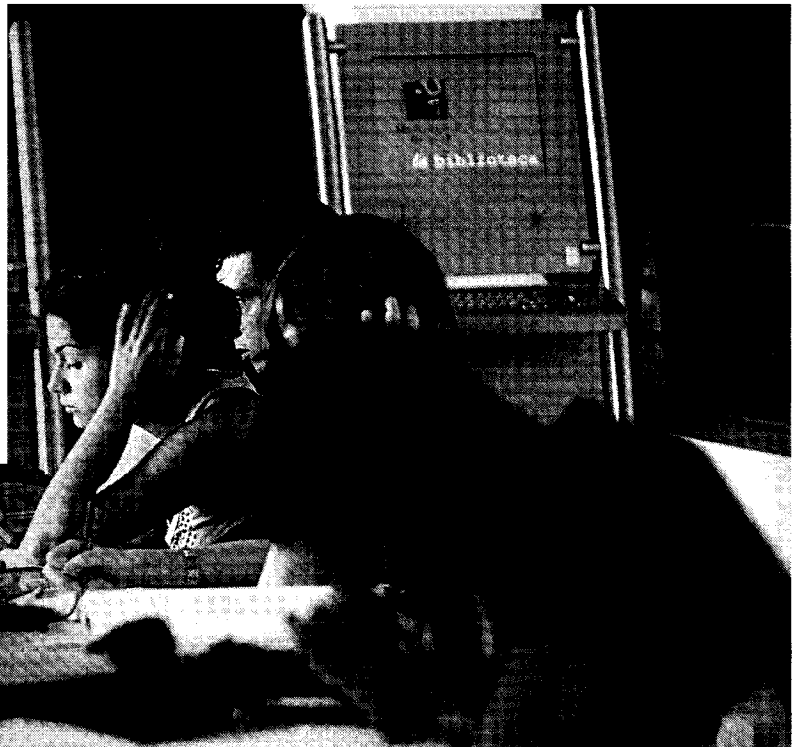

Les universitats públiques valencianes, conjuntament amb l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, van encomanar a un grup de sociòlegs dirigits per Artur Aparici i Rafael Castelló, l'elaboració d'un estudi, que ara s'acaba de publicar, sobre *Els usos lingüístics a les universitats públiques valencianes*. Aquest treball constitueix l'estudi més detallat que s'ha fet fins ara sobre les llengües en l'àmbit universitari valencià. Si us interessa, en teniu una **versió electrònica en format pdf** accessible des de la pàgina web del **Servei de Política Lingüística de la Universitat de València** (a l'apartat *Publicacions, estudis i recursos* i allí a la secció *Dades sociolingüístiques*) i a la que podeu accedir **des d'ací** .

<http://www.spluv.es/images/stories/PDFS/ULUPV.pdf>

La UJI marca la diferencia con el valenciano

► El nivel de la Jaume I se sitúa por encima de la media de las cinco universidades públicas valencianas con ventajas de hasta 20 puntos sobre el promedio

NACHO MARTÍN CASTELLÓ

■ La Universitat Jaume I de Castelló (UJI) se erige como la universidad pública de la Comunitat con mejores competencias lingüísticas en valenciano –tanto habladas como escritas– y se sitúa hasta 20 puntos por encima de los diferentes promedios en el nivel formativo de estudiantes, personal administrativo y profesorado.

Así queda reflejado en el libro «Els usos lingüístics a les universitats públiques valencianes», un pormenorizado estudio que fue presentado ayer en la UJI en el marco de un debate sobre la situación del valenciano en las universidades públicas de la Comunitat: Universitat Jaume I, Universitat d'Alacant, Universitat Politècnica de València, Universitat de València y Universitat Miguel Hernández de Elx.

En dicho coloquio –titulado ¿«Qué pasa con el valenciano en las universidades valencianas»?– participaron los profesores de sociología responsables de la publicación, Artur Aparici, de la UJI, y

COMPARATIVA DE LAS CINCO UNIVERSIDADES PÚBLICAS VALENCIANAS

Competencias del alumnado en valenciano

	ENTIENDE	HABLA	LEE	ESCRIBE
JAUME I	94,6	84,8	92,2	82,0
UV-EG	67,9	73,5	84,1	71,2
UPV	82,2	68,9	78,7	67,0
UMH	81,5	70,0	72,9	66,7
UA	80,6	59,2	73,5	57,8

Fuente: «Els usos lingüístics a les universitats públiques valencianes».

Rafael Castelló, de la Universitat de València.

Las cifras de la UJI se imponen en todas las competencias y en todas las categorías: estudiantes, profesores y personal administrativo. El alumnado es el colectivo mejor preparado y el 94,6% entiende el valenciano correctamente o bastante bien, el 84,8 lo habla correctamente o bastante bien, el 92,2% lo puede leer correctamente o bastante bien y el 82% hace lo propio en el caso de la escritura.

Una comparativa respecto al año 1999 evidencia que los estudiantes de la Jaume I han mejo-

rado en todos los apartados en un porcentaje que oscila entre el 1 y el 5%. De hecho, el nivel promedio de los estudiantes se eleva 14 puntos por encima del que acredita el profesorado.

En comparación con la media de las cinco universidades públicas valencianas, los alumnos de la UJI se sitúan 11 puntos por encima en el caso de la comprensión oral (94,6% frente al 85,3%), casi 14 puntos por encima en expresión oral (84,8% frente al 71,28%), 12 puntos por encima en comprensión escrita (90,2% frente al 80,2%) y 13 puntos por encima en expresión escrita (82% frente al 68,9%).

En cuanto al profesorado, el 78,2% del personal de la UJI declara que es competente para escribir en valenciano correctamente o bastante bien. En el extremo opuesto, en la Universidad Miguel Hernández sólo se reconocen competentes el 34,2%. Además, el 81,4% de los profesores de la Jaume I acreditan estudios de valenciano, mientras que el promedio de las universidades valencianas es del 60,4%.

El reto del profesorado

A juicio de los autores del libro, «es especialmente destacable el nivel competencial del personal de administración y servicios de la Jaume I, ya que sus competencias en valenciano –orales o escritas, activas o pasivas– son prácticamente universales en este colectivo» (más del 90% dominan todas las competencias). Por el contrario, y pese al buen nivel general, el profesorado es el que presenta «más dificultades competenciales activas y pasivas en lo referido al uso del valenciano».

L'AVL recorda el document sobre el valencià en el sistema educatiu aprovat enguany

El ple de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua va aprovar el dia 28 de gener d'enguany una declaració sobre el valencià en el sistema educatiu, on fixava el seu criteri en relació a la presència de la llengua pròpia en l'escola i centres educatius de la Comunitat Valenciana.

DECLARACIÓ

L'Estatut d'Autonomia de la Comunitat Valenciana reconeix que tots els valencians i valencianes «tenen el dret a rebre l'ensenyament del i en idioma valencià» (article 6.2).

La Llei d'Ús i Ensenyament del Valencià preveu que els alumnes de l'ensenyament obligatori «al final dels cicles en què es declara obligatòria la incorporació del valencià a l'ensenyament, i qualsevol que haja estat la llengua habitual en iniciar els estudis, els alumnes han d'estar capacitats per a utilitzar, oralment i per escrit, el valencià en igualtat amb el castellà» (art. 19.2).

Entre les funcions de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua figura «vetlar per l'ús normal del valencià» (Llei 7/1998, de 16 de setembre, de la Generalitat Valenciana, de Creació de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, art. 7d).

De l'anàlisi de l'actual situació del valencià en tot el sistema educatiu, des de l'Educació Infantil fins a l'ensenyament universitari, es dedueix que no es garantixen plenament els drets lingüístics i, per tant, el principi d'igualtat lingüística que preveu la llei.

En conseqüència, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua s'adreça al Govern valencià i als rectorats de les universitats valencianes per a sol·licitar-los que adopten les mesures oportunes per a garantir que no s'hi produïsquen situacions de discriminació real entre els ciutadans valencians per motius lingüístics. Amb esta finalitat, caldria:

- a) En les escoles infantils, proveir dels mitjans necessaris, tant de recursos humans com materials, per a preservar el dret dels pares i mares a poder educar els seus fills en valencià.
- b) Assegurar l'ensenyament en valencià en tots els centres educatius d'Educació Infantil, Primària i Secundària, i fer compatible la docència en valencià, en castellà i en una llengua estrangera en tots els programes educatius, a fi d'assolir realment el principi de cooficialitat lingüística entre el valencià i el castellà.
- c) Garantir en l'ensenyament universitari el dret de tots els alumnes que s'han matriculat en valencià a rebre una docència real i efectiva en valencià. I, en general, la presència del valencià com a llengua cooficial en el currículum i en les activitats de tota la comunitat universitària.
- d) Satisfer, no només la demanda d'ensenyament de valencià i en valencià en tot el sistema educatiu, sinó adoptar i incentivar totes aquelles iniciatives que servisquen per a fer real el principi de la igualtat lingüística, tant en l'àmbit estrictament docent com en el comunicatiu a tots els nivells.
- e) Dissenyar programes d'educació multilingüe que optimitzen la concurrència de llengües en l'àmbit educatiu valencià i que afavorisquen els valors de respecte i d'enriquiment cultural.
- f) Promoure programes d'intercanvi educatiu que permeten la difusió íntegra de la cultura valenciana, tant en la resta d'Espanya com en el conjunt de la Unió Europea, així com l'accés a la nostra cultura per part dels alumnes i estudiants nous.
- g) Recomanar, en especial als responsables de les institucions públiques, que adopten una actitud exemplar quant a l'ús oral i escrit del valencià, «la llengua pròpia de la Comunitat Valenciana» segons figura en l'Estatut d'Autonomia (art. 6.1).

EDUCACIÓN / La UA aprueba un Plan para ofertar todos los grados en valenciano Página 9

La UA aprueba un Plan para ofertar todos los grados en valenciano

El Sindicato de Empleados Públicos considera «irrealizable» la iniciativa

JOAQUÍN NÚÑEZ / Alicante
El consejo de gobierno de la Universidad de Alicante (UA) aprobó ayer el Plan plurianual de política lingüística para potenciar el conocimiento y el uso del valenciano en el campus. El Plan fija las «líneas estratégicas» que la institución de-

ofrecer docencia en valenciano «en todas las titulaciones de grado a todos los alumnos», una iniciativa «irrealizable» desde el punto de vista económico, según argumenta el Sindicato de Empleados Públicos (SEP) cuyos representantes en el campus se oponen a la aprobación de este documento, y no sólo por razones económicas.

A pesar de que el Plan es una especie de declaración de intenciones y no fija medidas concretas para llevarlas a cabo, el SEP ya ha lanzado la voz de alarma. Según este sindicato, de aplicarse el documento se verían afectados los puestos de trabajo, la plantilla, los concursos de provisión de plazas y hasta las empresas externas que prestan servicios en la universidad.

Para este sindicato, algunos objetivos del Plan «chocan con la realidad social» de la UA y «son fuertemente contradictorios» con la actual política presupuestaria y de personal, y pueden en algunos casos incluso poner trabas al funcionamiento de la institución.

Entre los aspectos más problemáticos del documento, el SEP destaca la selección y promoción del personal docente e investigador (PDI) «capacitado lingüísticamente...», una propuesta que también se incluye para el personal de administración y servicios (PAS).

La intención que recoge el Plan plurianual es que los alumnos que acaben los estudios dispongan de una formación lingüística adecuada para poder ejercer su profesión en las dos lenguas oficiales: valenciano y castellano, y que, además, tengan el «adecuado reconocimiento» de las administraciones públicas del estado, Cataluña Islas Baleares y de Valencia.

Por su parte, el SEP explicó ayer que defiende la «racionalidad, la libertad lingüística y el bilingüismo», con respeto a los dos idiomas oficiales, pero también que se garantice la libertad para utilizar tanto el español o castellano como el valenciano, el respeto de la legislación vigente y «que se evite la creación de normas internas en materias que corresponden al poder legislativo».

DISTINCIONES

Medalla de oro para el gerente del IVVSA

En su reunión de ayer el consejo de gobierno de la UA aprobó la concesión de la medalla de oro de la institución a Francisco Javier Sogorb, gerente del Instituto Valenciano de la Vivienda (IVVSA) y el nombramiento de Eusebio Leal, historiador de La Habana, como doctor honoris causa. La Universidad de Alicante otorgará la medalla de oro a Sogorb en reconocimiento por su estrecha colaboración y apoyo a la UA para la gestión y elaboración de un plan especial de reserva de suelo público, ya aprobado, destinado al desarrollo del Parque Científico de Alicante impulsado por la UA. El nombramiento como doctor honoris causa de Eusebio Leal se ha realizado por su estrecha vinculación con la UA a través de la Oficina del Historiador en La Habana, lo que facilitó la puesta en marcha del Proyecto Habana en el año 1996. Este proyecto ha posibilitado que la UA sea la universidad española con la mayor vinculación con universidades cubanas.

El documento se ha planteado con una vigencia hasta el año 2015

La intención es que los alumnos tengan una formación lingüística adecuada

be seguir para aumentar la presencia del valenciano en su oferta docente, en la comunicación institucional y en su gestión interna.

La iniciativa, que se extenderá hasta el año 2015, ha sido elaborada por la comisión de política lingüística de la UA, un órgano asesor del consejo de gobierno, cuya finalidad es precisamente promover la utilización de la lengua valenciana.

En este sentido, el Plan establece entre sus «objetivos estratégicos»

